

ffisersblad

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 4 juni 2008 • årgang 61

God sommer!

**BF0s 7. ordinære
Kongress '08** s.6-9

**Skarpskyting på
Hengsvann** s.10-11

**Verdens største ubåt-
redningsøvelse** s.38-39

**Fullt hus på Kjeller
Flyplass** s.54-55

**Ett yrke
– én organisasjon**

NH 90

THE NEW REFERENCE FOR THE ARMED FORCES ONE MODEL, TWO VERSIONS, MULTIMISSION

NH90: The new, safe and survivable, multimission helicopter for Army Aviation, Air Force and Navy needs, chosen by 14 Countries worldwide. Norway is one of these Countries that have selected the NH90 NFH for their naval applications. A new generation helicopter with carbon fibre fuselage, high level of system integration, fly-by-wire controls for enhanced manoeuvrability, large cabin, high level of safety and survivability against all threats, comprehensive Mission Equipment packages for an unequalled range of operations by day/night and adverse weather conditions. Two main versions, Naval (NFH) and Transport (TTH), sharing a common basis. Long lasting asset: the NH90's modern platform and system technology will provide real operational advantages for the next 30 years and has significant growth potential.

AgustaWestland
A Finmeccanica Company

eurocopter
an EADS Company

STORK
Fokker

Offisersbladet

Nr. 4 – 61. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 23
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Ekebergåsen 76, 1900 Fetsund
Telefon +47 63 88 42 00
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 63 88 50 80

(Bekreftet opplag 2008: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis
BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for
innholdet og de meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2008:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 5 august	15.08	29.08
Nr. 6 oktober	26.09	17.10
Nr. 7 desember	21.11	05.12

Grafisk produksjon:

Design: punkt&prikke... jeannettelarsen@bluezone.no

Trykk: LOS Grafisk

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Foto: FMS

Redaksjonen avsluttet:

11. juni 2008

God sommer!

Sommer og sommerferie kommer nå som en velsignelse for de fleste av oss, etter en meget hektisk vår. Fire omfangsrige utgaver av Offisersbladet er produsert, og BFOs 7. ordinære kongress er vel gjennomført. Mediebildet har også i lange perioder vært preget av forsvarsdebatt på godt og vondt, med alt fra Karlsvik-saken til Sigurd Frisvolds slakt av Forsvarsdepartementets ledelseskonsept av Forsvaret (i Offisersbladet 3/2008). Dessuten fortsetter debatten rundt ISL, og at FD "sluker" FST P&I, også i denne utgave.

Det er for meg fortsatt svært vanskelig å forstå annet enn at kneblingen av Forsvarssjefen, og hans myndighet nå er total. I tillegg har anonyme kilder i den nye informasjonsavdelingen i FD, fortalt meg at det i fremtidig informasjonsplanlegging og arbeid, er en nesten uoverkommelig stor utfordring å balansere mellom lojaliteten til Forsvarssjefen på den ene siden, og Forsvarsministeren på den andre. De fleste involverte jeg har snakket med er hoderystende og enige i den kritikken som er fremkommet i saken, men tør ikke stå frem av frykt for negative tjenestelige reaksjoner.

Den kritiske situasjonen for Hæren har fått mye oppmerksomhet i det siste, og generalinspektøren for Hæren, Robert Mood har lenge stått uredde frem og fortalt åpent om konsekvensene av ytterligere reduksjoner, sett i forhold til oppdragsportefølgen. Nå ringer også sjef HSTY, generalmajor Lilland i alarmklokkene. Våger man å se litt lengre inn i fremtiden, så tror jeg Hæren kan bli den store taperen, når Sjøforsvaret med nye fregatter og MTBer, samt Luftforsvaret med nye kampfly, setter sugerøret ned i et alt for lite forsvarsbudsjett. I Aftenpostens lederartikkel søndag den 1. juni, brukes uttrykk som "En hær uten styrke" og "Vi har ikke engang det som var slagordet på 30-tallet: Den lille men gode hær". Les intervjuet med Robert Mood i denne utgave av Offisersbladet.

Så noen betraktninger rundt stillingen Ass.Mil.Dep.Råd (generalløytnant). Denne ble opprettet i tiden da FST og FD ikke var samlokalisert, og med en Forsvarsminister (Devold) som allerede da ønsket mer styring over Forsvarssjefen. Men Frisvold ønsket ikke å flytte inn til FD i Myntgata, og som et resultat av dette, ble Ass.Mil.Dep.Råd stillingen opprettet med tjenestested FD, og med funksjon som stedfortreder for Forsvarssjefen i rådgivningssaker. En stilling som på mange måter var bindeleddet mellom FST og FD. Det var Sverre Diesen som fikk stillingen, men senere ble som kjent FSJ/FST og FMIN/FD samlokalisert. I dag er det generalløytnant Kjell Grandhagen som sitter i stillingen som Ass.Mil.Dep.Råd, og mitt spørsmål er da hvilken myndighet Grandhagen utøver i dag, og hvilken funksjon han har? Forutsetningene for opprettelsen av stillingen er jo borte? Hele situasjonen virker svært uoversiktlig og rotete, så her er det behov for en del avklaringer. Offisersbladet kommer tilbake til saken.

BFOs 7. ordinære kongress er vel i havn, og BFO har fått ny leder og et nytt Hovedstyre. Eivind Røvde Solberg ble ny leder, og overtok roret etter Didrik Coucheron, som har vært BFOs markante leder i to kongressperioder. Vi ser frem til tre år med Eivind som leder, og takker Didrik for de årene han så utmerket har ledet "BFO-skuta", og da også som ansvarlig utgiver av Offisersbladet. Jeg takker Didrik for den frihet han har gitt meg, noe som har vært avgjørende for utførelsen av mitt arbeid som redaktør.

Da ønsker jeg alle en riktig god sommer!

Einar Holst Clausen
Redaktør

UTENLANDSBEORDRING

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

VOLVO INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

THE ALL NEW VOLVO V70

Pris fra EUR 23 250 (2.0D)

THE ALL NEW VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 870 (D5)

VOLVO XC90

Pris fra EUR 30 975 (D5)

ONE WORLD, ONE MARKE

Velkommen til en informativ samtale med
Jon Bergersen, Tax-Free Sales tlf 22 88 26 05, mobil 901 35 280, fax 22 64 55 17
e-mail: jon.bergersen@bilja.no

bilja
Nordens største bilkjede

Redaktørens leder: God sommer!	3
BFOs 7. ordinære Kongress	6
Skarpskyting på Hengsvann	10
Luftvernartilleribataljonen	12
Leserbrev	14
Litt av Hvert	16
Nytt og moderne feltsykehus til Forsvaret ..	18
Kjekt å ha	20
Tilbakeblikk	21
Hærens forutsetninger for å levere	22
BFO leder: Takk for tilliten	25
Gule sider	26
KAFO & BESO leder	32
Internasjonale nyheter	33
Fra den revolusjonære garde	34
Forsvarets kvinnekongress	36
Verdens største ubåttredningsøvelse	38
Oppgraderte stridsbåter	40
Vernepliktsverket på Hamar	42
Orlogsprester med egen kirke	44
Me knuste marinen!	46
Ny utstilling på Forsvarsmuseet	48
Første norske kvinne	50
Konfirmasjon med militær vri	52
Fullt hus på Kjeller Flyplass	54
Norsk Militær Tattoo	56

BFOs 7. ordinære Kongress

Denne Kongressen vil nok gå over i historien som den best gjennomførte gjennom tidene. Dirigentene ledet med sikker hånd kongressdelegatene gjennom alle formalia. I løpet av tre dager, ble kongressen forelagt beretninger om budsjett og regnskap, vedtok BFOs nye prinsipp- og handlingsprogram, sendte ut resolusjoner om personell- og utdanningspolitikk, samt sviktende tillitt til Diesen. Kongressen valgte også ny leder og nestleder i BFO, i tillegg til nytt Hovedstyre, alt uten tap av tid. Sjelden har en Kongress vært bedre forberedt. BFO fremsto som en samlet enhet, med selvsikkerhet og tro på fremtiden.

Av Einar Holst Clausen
Foto: Morten Granhaug

Thon hotell Opera i Oslo, var fra 4. til 6. juni preget av at den største befalsorganisasjonen, samlet sine tillitsvalgte for å stake ut veien for BFO de neste tre år. BFO gjennomfører kongress hvert tredje år, og denne kongressen var det knyttet stor spenning til, fordi kongressen skulle velge både ny leder og ny nestleder. Tilstede var 62 delegater, inviterte gjester, samt et samlet sekretariat.

Kongressen startet med en kort

innledning fra Didrik Coucheron, der også Didrik penset inn på den opphetede situasjonen rundt major Kongssund. Så rett før han ga ordet til Forsvarsministeren, sa avtroppende leder i BFO:

- Min kandidat til prisen for respekt, ansvar og mot går til majoren som valgte å si i fra; major Truls Kongssund! (trampeklapp i salen).

Ministeren åpnet sin tale med følgende kommentar;

- Det er i alle fall enn ting, Didrik, og det er at det er ikke vanskelig å vite hva du egentlig mener.

I sin hilsningstale til BFOs 7. ordinære kongress, ga ministeren berettiget ros til det arbeid BFO har gjort, og den konstruktive dialogen som ministeren føler hun har med forsvarets største befalsorganisasjon. Strøm-Erichsen brukte også store deler av sin tale til å kommentere BFOs reaksjon på Forsvarssjef Sverre Diesen sitt utspill overfor offiseren fra Telemark Bataljon, som var modig nok til å si ifra om sikkerhets-situasjonen i Afghanistan. Det kunne virke som om ministeren var villig til å ta noe selvkritikk, men hun understreket at hun aldri vil gå på akkord med sikkerheten for

2008

To hornblåsere fra H M Kongens Garde satte en ekstra spiss på åpningen av Kongressen.

BFO 2008
BEFALETS FELLEFORBANDSASSJON
OSLO

Didrik åpnet Kongressen i kjent stil.

Tonje Nordengen fra HVBS Værnes.

vårt personell i internasjonale operasjoner. Hun fikk også med seg underholdningsinnslaget med Ingrid Bjørnov, som på en musikalsk genial, og humoristisk måte, flettet inn noen spark til ministeren rundt blant annet utflyttingen av generalinspektørene, noe hun mottok med et smil. Leder av YS Tore Eugen Kvalheim(BFOer), og viseadmiral Jan Reksten(BFOer) holdt også foredrag for kongressen. De understreket viktigheten av det gode fagforeningsarbeidet, og hvor viktig det er å være organisert. Reksten ga i tillegg uttrykk for stor takknemlighet overfor BFO, som har

støttet han hele tiden i den nå avsluttede "golfsaken".

Av de mer "eksotiske" innslagene må nevnes brigader Arne Skjærpe, som hadde tatt turen fra Tampa i USA, for å foredra om arbeide med å rekruttere og beholde personell, samt om utdanning i Forsvaret. Men brigaderen ble fullstendig "tatt på sengen" da han ble tildelt BFOs høyeste utmerkelse, nemlig "BFOs Hederspris". I tildelingen sto det:

For å ha opptrådt, handlet og utvist et engasjement av en slik art at det er å betrakte som fremragende.

Prisvinneren har i sitt lederskap over tid, maktet å kombinere karriere med en aktiv rolle for BFO. Han har et sterkt engasjement for sine oppgaver, samtidig som han inspirerer og viser omsorg for sine medarbeidere. Gjennom dette framstår han som en tydelig rollemodell som speiler BFOs grunnleggende verdier; Styrke – Uavhengighet – Samarbeid".

Offisersbladet gratulerer Arne Skjærpe med den velfortjente Hedersprisen.

Den andre dagen gikk i sin helhet med til Kongressens forhandlinger, der blant annet

Forsvarsmnister Anne-Grete Strøm-Erichsen holdt en personlig og god åpningstale til Kongressen.

Selv motparter kan gi hverandre en god klem.

Kongressen har valgt Eivind som ny leder i BFO, og klubba er overlevert.

to av BFOs viktigste dokumenter, BFOs Prinsippprogram og BFOs Handlingsprogram ble fremlagt, debattert og til slutt godkjent av Kongressen. Disse to viktige dokumentene er BFOs politikk- og satsningsområder i kommende tre år, og det vil bli produsert et særtrykk som kommer som vedlegg i Offisersbladet nr 5/2008. Skal man nevne noen av de sakene BFO prioriterer i tiden fremover, så må det være prioritering av utdanning i Forsvaret, personellpolitikken og likestillingen for kvinner i Forsvaret. Kadettene samarbeidsforum (KAFO) og spesielt Befalsskoleelevatorforum (BESO) svært gode innspill til "kvinnepolitikken" under kongressforhandlingene.

Tredje og siste dag på Kongressen var satt av til valg. Her må det sies at det meget gode forarbeidet til valgkomiteen, og den

grundige presentasjonen av deres forslag til ny leder og nestleder, samt nytt Hovedstyre m/vararepresentanter, førte til at valget gikk meget raskt og uproblematisk.

Som ny leder BFO ble Eivind Røvdal Solberg valgt ved akklamasjon! Eivind har vært BFOs nestleder i to kongressperioder, er 40 år, major i luftforsvaret, 1. nestleder YS Stat, nestleder i styret i FP. Han har stor innsikt, og stor arbeidskapasitet. Eivind betraktes som en god leder med stort BFO-hjerte.

Som nestleder ble Jens B. Jahren valgt, også ved akklamasjon! Jens er kaptein i Hæren, er 33 år. Han har tjenesteerfaring fra Irak, KAFO og inneværende periode i Hovedstyret. Vår nye nestleder anses som reflektert, tydelig, søkende og et lovende politisk talent.

Offisersbladet gratulerer de begge!

Her er BFOs nye Hovedstyre 2008-2011:

Brigader Øyvind Strandman(L), Kommandørkaptein(m) Jan Henri Jensen(S), Oberst(m) Tore Kvalvik(H), Fenrik Tomas Bakke(H), Orlogskaptein Michael Bruteig(S), Løytnant Frøydis R Grindstein(L), Fenrik Per Kallevåg(S), Orlogskaptein Anita Horvei(S), Kapteinløytnant Trond Sjøtun(S), Major Bjørn Antonsen(L), Løytnant Jarle Birkeli(H), Oberstløytnant(m) Bjørn Vikås(L), Major Odd Arild Karlsen(H).

Offisersbladet vil presentere Hovedstyret med bilde og mer informasjon i neste utgave.

Da tre dager var over og BFOs 7. ordinære Kongress var erklært avsluttet, fremsto BFO som en enda sterkere og samlet arbeidstakerorganisasjon.

De unge var godt representert på Kongressen.
Her kadett Erlend Kristensen fra Luftkrigsskolen.

Jens B Jahren ble enstemmig valgt som ny
nestleder i BFO.

Ingrid Bjørnhov imponerte med musikkinnslag
med Forsvars- og BFO vinklinger.

Viseadmiral Jan Reksten fortalte om viktigheten av å
være organisert. Han er selv en BFOer.

rigader Arne Skjærpe mottar BFOs Hederspris
av Didrik, til stor applaus fra salen.

Kun en time etter Kongressen, skrudde
sekretariatsleder Arild Helgesen
ned dørskiltet til avtroppet BFO-leder.
Livet er hardt mot de harde.

Ofisersbladet hadde gleden av å være med 2. Gardekompani under den siste, og ikke minst viktige feltøvelsen for de snart dimisjonsklare gardistene. Troppen i angrep med skarp ammunisjon, er en avansert øvelse som setter enorme krav til sikkerhet. I løpet av noen hektiske dager med mye planlegging og mange ordremøter, fikk kompanisjef kaptein Igland gjennomført øvelsen med alle sine tropper. Det ble også tid til sosiale aktiviteter og velferd i de sene kveldstimer.

Av Einar Holst Clausen
Foto: Gardens Mediesenter

Redaktøren ble noen erfaringer rikere under sin tur til Hengsvann for å møte 2. Gardekompani. For det første er det hyggelig å være tilbake i kjent område fra min tid som befalelev på BSIS, og senere som troppssjef på befalsskolen. Det er hyggelig å møte 2. Gardekompani som jeg selv har tjenestegjort som adm.off i. Det er ikke så lurt å kjøre nyvasket privatbil på skogsbilveier, samt til slutt den smertelige erfaringen at over 100 bilder fra Hengsvann rett og slett kan forsvinne i "elektronikkhelvete" på en minnebrikke. Heldigvis var Gardens Mediesenter der, slik

at jeg har fått låne bilder til denne artikkelen. Jeg fikk også med meg deler av samtaler mellom befalet i kompaniet, der de spøkte med at mange av de allerede nå i mai hadde jobbet inn ett årsverk. Det er en kjensgjerning at befalet i Garden har et vanvittig arbeidspress, og jobber omtrent to årsverk i året. Det er også en kjensgjerning at Garden på grunn av vaktoppdrag og andre oppdukkende mål, kun kan sette av 10 uker til felttjeneste, der andre avdelinger kan bruke 40 uker.

Alt befalet i kompaniet var med å dra lasset på denne feltøvelsen. Slik må det også være, da kravet til sikkerhet under slike skarpskytinger er enorme. Her drives ild og bevegelse med hele troppen, og sikkerhetskontrollører følger hver sin lille

gruppe for å påse at alt går riktig for seg, og at ingen piper peker i gal retning. Offisersbladet fulgte ordremøtet, der det var laget et improvisert modellbord over området. Kvister, rødplast og jord visualiserte terrenget og stillinger de skulle beskytte og angripe. Man kunne merke spenningen etter hvert som alle fikk tildelt oppdrag, mottok skarp ammunisjon og ladet opp.

Alt klart - sett i marsj! Etter en rask fremmarsj - er de ved utgangsstillingene. Der krøp gardistene så frem til sine angitte stillinger, og avventet ordren fra troppssjefen. Redaktøren fikk så vidt på seg hørselvern og hjelm før helvete brøt løs. Panser rett frem klokken tolv 400 meter - ild! Kanonlaget gjorde sin jobb, før

Skarpskyting på Hengsvann med 2. GARDEKOMPANI

Dette var siste øvelsen til 2. Gardekompani før de dimitterer i sommer. Kompaniets ledelse arrangerte grillaften for gardistene på kvelden. Her er sersjant Espelund raskt frempå.

God planlegging i forkant av troppen i angrep med skarpt. Modellbord er laget med enkle hjelpemidler.

pansergranaten traff sitt mål. Senere skjøt de også sprenggranater mot angitte personellmål, også der med god presisjon. Samtidig med alt dette, beskjøt resten av troppen inklusive MG-3 skytterne, alle potensielle mål i troppens skuddfelt. Et vannvittig støynivå og et like så høyt adrenalinnivå.

Jeg fulgte heseblesende med når troppen lagvis rykket frem for å ta nye mål, og nå brukte geværsoldatene også 40mm granatkaster som er påmontert AG-3. Underveis i fremrykningen foretok gardistene delvise reorganiseringer, for å rapportere eventuelle sårede og hvor mye ammunisjon hver enkelt har igjen. Å være midt oppe i en slik skarp gjennomføring, enten som tilskuer, eller som deltager, får

virkelig adrenalin i kroppen! Når målene etter hvert var bekjempet, kom den kjente ordren Tøm våpen kontroller - klar til inspeksjon!

Tilbake i oppmarsjområdet fikk gardistene en velfortjent hvil, og alt materiell ble kontrollert. Senere på kvelden, etter tjeneste slutt bidrar kaptein Igland med befal, til at gardistene i 2. Gardekompani får en velfortjent avslutning på militær felttjeneste. Det blir nemlig gjennomført nedkjølede feltbading i Hengsvann, med påfølgende feltkino og grilling av pølser/hamburgere. Men da er undertegnede for lengst tilbake på sitt hjemmekontor, for å skrive om sine opplevelser med 2. Gardekompani i skytefeltet på Hengsvann.

Man kjenner det godt i kroppen når man fyrer av granater med 84 mm Carl Gustav. Gutta skjøt både panser og sprenggranat, og alle granatene traff sine mål!

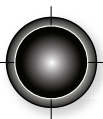
Gardistene i 2. Gardekompani fikk også mulighet til feltbading, alt i henhold til UD 2.1

LUFTVERNARTILLERI

ved Ørland 50 år 1958 - 2008

L70 Kanoner var hentet frem fra et lager og pusset opp for anledningen.
FOTO: Trond Vegard Bjørkerud

Det ble en vellykket jubileumshelg med et historisk sus da Luftvernartilleribataljonen på Ørland rundet 50 år. På lørdagen fikk alle de vel 500 fremmøtte se alt materiell brukt i bataljonen siden dens fødsel på femtitallet.

Av flysoldat **Trond Vegard Bjørkerud**,
Luftforsvaret

Det var mange som la lørdagsturen til Ørland hovedflystasjon den 24. mai for å se utstillingen av bataljonens kjøretøy og utstyr fra de eldste og opp til dagens topp moderne modeller. Luftvernartilleribataljonen på Ørland hovedflystasjon ble etablert den 4. juni 1958. Gjennom de 50 år som den har eksistert, har den hatt oppgaven med å utdanne befal og soldater for beredskap og mobiliseringsoppsetninger.

Godt forhold til sivilbefolkningen

Det var flere av bataljonens veteraner som

kom til jubileumsfeiringen, blant disse var den tidligere bataljonssjef Oblt (p) Per Inge Steien (1960-1969). Steien ankom Ørland hovedflystasjon som batterisjef i 1955. Per Inge husker godt den første "Torden" øvelsen som ble avholdt på Ørland i 1965, det fantes ikke noen eksisterende kanonstillinger så disse måtte de grave. Det ble totalt bygget opp 32 kanonstillinger rundt om på Ørland.

- Forholdet til lokalbefolkningen som vi har her på Ørland er ganske unikt, vi har aldri vært uvenner, forteller Per Inge. Selv om flere av kanonstillingene vi bygde var på andre grunneieres tomter, var det ikke noe problem konkluderer han.

Bra utstyr

Luftvernet har fornyet seg en god del siden bataljonen ble etablert med kanonsystemene L60 og L70, deretter med rakettsystemet RB70 og senere missilsystemene NOAH og NASAMS. Nå er stasjonen oppsatt med våpensystemet NASAMS II, som er et av verdens mest moderne og mobile luftvernssystem.

- Det er tøft å tenke på at det samme utstyret som vi har her på Ørland, er det samme amerikanerne bruker for å beskytte Washington DC, forklarer Per Inge.

BATALJONEN

Artillerist Thomas Baardsgaard avfyrtedagens salutt.
FOTO: Trond Vegard Bjørkerud

Ole Gravdal er imponert over ukilingen innen luftvern fra L70 frem til
dagens NASAMS 2. FOTO: Trond Vegard Bjørkerud

MP sersjant Karina Løvdal storkoste seg under utstillingen på lørdag.
FOTO: Tor Arne Hammervik

FAKTA:

Ørland Hovedflystasjon er bygget av tyskerne, primært på grunn av nærheten til sjøveiene og for at engelskmennene ikke kunne nå Ørland med sine flystyrker. I etterkrigstiden ønsket Norske myndigheter å videreføre Ørland flystasjon pga. den strategiske plassering og det klimatiske forhold.

Ørland ble med andre ord ansett for å være svært viktig for forsvaret av Norge.

Som et resultat av Korea-krigen utviklet NATO seg til en forsvarsallianse.

Oppbyggingen på Kolahalvøya gjorde at NATO tidlig ble oppmerksom på nordflankens betydning. Av de samme årsaker som jeg listet over ble på nytt Ørland aktuelt, og det ble bevilget penger til å bygge opp infrastrukturen til en militær hovedflyplass på Ørland. En hovedflyplass skulle ha plass til 3 skvadroner. Utbyggingen førte til at balansen mellom Værnes og Ørland over tid ble endret – både i navn og i praksis. Selv om det initielt var motstand mot å flytte ut til "forblåste Ørland" – tvang det seg fram etter hvert som infrastrukturen kom på plass.

Luftvernartillerigruppe Trøndelag (LVAT) innså fort at Ørlands betydning ville bli større. Rundt 1950 startet LVAT arbeidet med å få en stående luftvernavdeling til Ørland. Initielt ble det satt opp mobavdelinger som skulle bemanne "Luftvernsonen Ørland". Et mobiliseringsdirektiv fra november 1953 viser at "Sonen Ørland" ved mobilisering skulle bestå av en lett luftvern bataljon, bataljonsstab, stabsbatteri, kontrolltropp, forsyningstropp, to transportseksjoner, sanitetsseksjon, 4 kanonbatterier med L-60. Totalt 879 mann bestod denne styrken av når den første gang øvet på Ørland 31. mai til 19. juni 1956.

4. juni 1958 ble major Thor Thorsen beordret til Ørland som sjef for den lette Luftvernartilleribataljonen (LVA BN) med andre ord det vi i dag kjenner som LVA BN ØRLAND (Luftvernartilleribataljon Ørland). Det første kanonbatteriet fulgte etter fra Øyanmoen medio september 1958. Denne forflytning markerte også oppbyggingen av Ørland som hovedflystasjon var fullført.

Luftvernartilleriet har skiftet våpensystem flere ganger. Det startet med L60, ble oppgradert til L70 m/radar. Så ble Norwegien Adapted HAWK (NOAH) innført, og RB70 som i glansperioden var operative samtidig i det Norwegian solution – til der vi er nå med NASAMS (Norwegian Advanced Surface to Air Missile System) og NASAMS 2.

Tor Arne Hammervik
P&I Kontoret, ØHF

Å være integrert eller ikke være integrert – Det

Innledning

Stortinget ønsket å styrke ledelsen av Forsvaret på strategisk nivå, få en mer effektiv ledelse, hindre dobbeltarbeid og få bedre arbeidsprosesser. Etter flere runder landet Stortinget på det som ble kalt "integrert strategisk ledelse" ISL, med samlokalisering av Forsvarsstaben (FST) og Det kongelige forsvarsdepartement (FD) på Akershus festning. (Inst. S. nr. 232 (2001-2002), jf. St.prp. nr 55 (2001-2002). Stortingets vedtak 19. juni 2002 III: "Forsvarssjefen og de strategiske funksjonene i Forsvarets overkommando integreres i Forsvarsdepartementet. Samtidig opprettes det en Forsvarsstab av begrenset størrelse til støtte for forvarssjefen i hans rolle som sjef for Forsvarets militære organisasjon."

1. august 2003 ble denne ledelsesreformen iverksatt, med Forsvarssjefen (FSJ) og hans strategiske funksjoner med ca 100 offiserer integrert i FD.

Spørsmål 1): Er Stortingets vedtak implementert?

I foredraget til Kronprinsregentens resolusjon 29. november 2003 Fastsettelse av revidert "Instruks for forvarssjefen" fremgår: "Den 1. august 2003 ble integrert strategisk ledelse i Forsvarsdepartementet etablert. Denne organisasjonsendringen nødvendiggjør enkelte endringer av forvarssjefens instruks."

"Det springende punkt" er om det kan være riktig at instruks for forvarssjefen fastsettes av Kongen når forvarssjefen i følge Stortingets vedtak er integrert i FD? Burde i stedet "Instruks for Forsvarssjefen" fastsatt ved kgl. res. 5. august 1994 vært opphevet og ny instruks vært fastsatt av sjefen for Det kongelige forsvarsdepartement?

Spørsmål 2): Hva har Forsvarssjefen alminnelig kommando over?

I den reviderte instruks for forvarssjefen punkt IV fremgår blant annet: "Forsvarssjefen

er den øverste fagmilitære rådgiver i Forsvarsdepartementet. Han skal fremme uavhengige fagmilitære råd og militærfaglige utredninger. Forsvarssjefen utøver alminnelig kommando over forvarets militære organisasjon". I punkt II fremgår blant annet: "Forsvarssjefen er delegert alminnelig kommando over forvaret."

"Det springende punkt" er hva som menes med de to begrepene. Er "Forsvaret" og "Forsvarets militære organisasjon" synonyme begreper og hvis ja hvorfor ikke fortsette å bruke det korteste, hvis nei hva er i tilfelle forskjellen?

Spørsmål 3): Hvordan kan kravet om "uavhengighet" i den reviderte instruksens punkt IV: "Han skal fremme uavhengige fagmilitære råd og militærfaglige utredninger" ivaretas?

"Det springende punkt" er kravet i Forskrifter vedr. egentlige militære kommandosaker fastsatt ved kgl.res. 8. mars 1963 (jf Grunnlovens §§ 28 og 31) punkt III: "Forsvarsministeren kan pålegge Forsvarssjefen å være tilstede når han foredrar saken for kongen. Hvis Forsvarsministerens foredrag avviker fra forslag som er lagt frem fra den øverste fagmilitære ledelse, plikter han å referere den fagmilitære ledelses standpunkt."

Spørsmål 4): Er Kongens delegasjon av myndighet internt i Det kongelige forsvarsdepartement rett i forhold til Stortingets vedtak om Forsvarssjefens integrering i FD?

Ved kgl.res. 9. desember 2005 ble FD gitt fullmakt til å fastsette styrkeoppbyggings-systemet i tråd med retningslinjer gitt i denne kongelige resolusjonen. Denne fullmakten kunne delegeres til forvarssjefen. "Det springende punkt" er om denne fullmakten er nødvendig når Forsvarssjefen er integrert i FD?"

Spørsmål 5): Hvem i FD kan gi fullmakt til Forsvarssjefen?

27. januar 2006 skriver FD i brev til

Forsvarssjefen: "Etter fullmakt gitt ved Kongelig resolusjon 9. desember 2005 delegeres herved Forsvarssjefen fullmakt til å fastsette nytt styrkeoppbyggings-system for Forsvaret i tråd med retningslinjer fastsatt ved samme kongelige resolusjon." "Det springende punkt" er at brevet til Forsvarssjefen er skrevet under av Harald Sunde (e.f) generalmajor (Sjef Operasjons- og beredskapsplanavdelingen i FD).

Spørsmål 6): Hvem i FD kan etter fullmakt fra Forsvarssjefen skrive under på direktivet?

1. februar 2006 skjer følgende: Forsvarssjefen fastsetter "Styrkeoppbyggingsdirektivet for Forsvaret" til bruk i FMO."

"Det springende punkt" er at direktivet er skrevet under etter fullmakt av Harald Sunde Generalmajor Sjef Operasjons- og beredskapsplanavdelingen i Forsvarsdepartementet.

Spørsmål 7): Kan samme person i samme embete i FD både etter fullmakt delegere en myndighet til Forsvarssjefen og deretter utøve denne myndigheten etter fullmakt fra den han etter fullmakt har delegert den til?

"Det springende punkt" er om integreringen går begge veier og om ekspedisjonssjefer i FD derfor etter fullmakt kan utøve en myndighet i Forsvarssjefens navn som samme ekspedisjonssjef etter fullmakt fra statsråden har gitt til Forsvarssjefen samt hvordan bestemmelsene om ugildhet er ivaretatt.

Spørsmål 8): Gjelder Styrkeoppbyggingsdirektivet for Forsvaret (SOS-direktivet) i Forsvaret eller i Forsvarets militære organisasjon?

"Det springende punkt" er hva den begrensningen som ligger i formuleringen "Forsvarssjefen fastsetter "Styrkeoppbyggingsdirektivet for Forsvaret" til bruk i FMO og ikke til bruk i Forsvaret egentlig innebærer?

Spørsmål 9): Hvorfor er ikke andre etatssjefer integrert i departementet?

Kommentar til «Når JSF møter Sukhoi i 2020»

stor grad å være en oppsummering av de JSF-kritiske analysene til idèbanken, Air Power Australia (APA) og mangler en relevant sammenligning i forhold til det norske kampflykjøpet og Norges operative utfordringer.

Artikkelen mangler for eksempel en meningsfull vurdering av JAS Gripen og Eurofighter. Dette synes å gjenspeile konteksten i APA sine analyser, som er Australias primærbehov for en luftdominans-jager mot regionens økende nærvær av avanserte SU 27 Flanker-derivater, samt en langtrekende, tung strike-plattform, som arvtager for F-111.

APA presenterer F-22 Raptor som et logisk valg - i motsetning til F-35 (JSF) - på grunn av større rekkevidde og bedre overlevelses-

evne, både i kontraluft og mot bakkemål. I tillegg vektlegges det at produksjonskostnadene til F-22 etter hvert er redusert til et nivå som kan rettferdiggjøre anskaffelse, politiske hindringer tilsidesatt.

Analysen er, med andre ord, en sammenligning av F-22 og F-35 hvor sistnevnte fremstilles som den tapende kandidat. Det er altså ikke nødvendigvis slik at F-35 er uegnet til avskjæring eller kamp mot Flanker, men at F-22 synes bedre egnet. Hverken Gripen eller Eurofighter er kandidater i Australias kampflykjøp fordi disse ikke når opp i konkurransen, hverken teknisk eller politisk. Videre hevder artikkelen blant annet at F-35 ikke er supersonisk og ikke er utstyrt med IRST hjelpemiddel. Dette er ikke korrekt. F-35 utrustes med en intern, forbedret utgave av

Tilsvaret til "Når JSF møter Sukhoi i 2020"

Jeg vil gjerne få lov til å komme med en kommentar til artikkelen "Når JSF møter Sukhoi i 2020", som var å finne i Offisersbladet nr. 2, 2008. Innholdet synes i

er spørsmålet?

"Det springende punkt" er om Stortinget med nåværende konstitusjon kan fatte følgende vedtak?: "Riksadvokaten og de strategiske funksjonene i Påtalemyndigheten integreres i Justisdepartementet. Samtidig opprettes det en Påtalestab av begrenset størrelse til støtte for Riksadvokaten i hans rolle som sjef for Påtalemyndigheten" eller: "Politidirektøren og de strategiske funksjonene i Politietaten integreres i Justisdepartementet. Samtidig opprettes det en Politistab av begrenset størrelse til støtte for Politidirektøren i hans rolle som sjef for Politietaten" eller: "Skattedirektøren og de strategiske funksjonene i Skatteetaten integreres i Finansdepartementet. Samtidig opprettes en Skattestab av begrenset størrelse til støtte for Skattedirektøren i hans rolle som sjef for Skatteetaten."

Spørsmål 10): Kongen har i følge Grunnlovens § 25 "høieste Befaling over Rigets Land- og Sømagt". Når Forsvarssjefen nå både er etatssjef og er integrert i FD hvem har da nest "høieste Befaling over Rigets Land- og Sømagt"?

"Det springende punkt" er om Forsvarssjefen i henhold til Grunnlovens bestemmelser jfr "Instruks for Regjeringen" 23. mars 1909 som integrert i FD samtidig kan være kommandomessig direkte underlagt Kongen? (I Sjøforsvaret synliggjøres kommandomyndighet ved føring av kommandotegn. Når Kongen embarkerer et norsk marinefartøy heises Kongeflagget som kommandotegn samtidig som lavere sjefs kommandotegn hales. Tilsvarende gjelder for Forsvarssjefens flagg. Når Sjefen for Forsvarsdepartementet derimot embarkerer et norsk marinefartøy heises statsrådets flagg som rangflagg, mens f. eks skipssjefens kommandotegn forblir urørt.)

 Trygve Pedersen
kommandørkaptein

Feilinformasjon fra Generalinspektøren for Sjøforsvaret!

Nok en gang presterer generalinspektøren for Sjøforsvaret (GIS), Jan Eirik Finseth, å feilinformere om Olavsvern. Dette må da snart være på grensen til straffbart!

I juniutgaven av Forsvarets Forum siteres GIS på følgende. Det er ikke bruk for Olavsvern i fremtidig struktur, Olavsvern er ikke en marinebase og sist men ikke minst, den er tilpasset gamle ubåter og missiltorpedobåter og må fullstendig bygges om dersom den skal være aktuell for den nye marinestrukturen.

La meg starte med de første påstandene. Olavsvern er ikke i Sjøforsvarets struktur (den er ved en kuriositet underlagt Forsvarets logistikkorganisasjon FLO). Dersom vi skal henge oss opp i ordkløyveri så var ikke marinens hovedbase Haakonsværn i Sjøforsvarets struktur før 1. april i fjor (også den var underlagt FLO). Ergo faller dette på sin egen urimelighet og er totalt irrelevant for saken.

Neste påstand er at det ikke er behov for Olavsvern i fremtidig struktur. Som jeg har nevnt tidligere er det ikke opp til GIS å mene noe om dette. Det er det felles operativt hovedkvarter (FOHK) som skal mene noe om. Og det gjør de. FOHK plasserer faktisk Olavsvern som den viktigste sjømilitære basen i Nord Norge. Jeg vil nok tro at den strategiske beliggenheten i Nord og evnen til å understøtte både norske og allierte fartøysoperasjoner i de nordligste hav- og sjøområdene er en viktig årsak til dette.

Hvilke gamle ubåter er det han snakker om? Olavsvern ble bygget ut og modernisert i 1990, blant annet for å være tilpasset de ubåtene vi har i dag. Denne ubåttypen er planlagt inn i neste langtidsmelding fra Regjeringen og skal dermed ikke byttes ut i overskuelig fremtid.

Olavsvern må bygges fullstendig om? Hvilke andre krav stiller den nye marinestrukturen til basestøtte? Med 360 meter dypvannskai ved basen har vi faktisk plass og mulighet til å ta i mot samtlige fartøystyper vi har i dag (og har planlagt med i fremtiden). Dersom vi skal kunne ha disse fartøyene inn i fjellanlegget vil inngangspartiet måtte bygges om. En kostnad beregnet til ca 40-50 millioner kroner, en tiendedel av det som er brukt til å oppgradere tilsvarende anlegg i Bergen og langt i fra den kostnaden GIS har lagt opp til ved å anslå 1-1,5 MRD.

Spørsmålet er da kan stille seg er følgende, er dette ukjent for GIS? Har han i så fall gjort jobben sin? Dersom han er klar over det jeg nettopp har referert til, og det må man jo anta da han er Generalinspektør for Sjøforsvaret, kan man jo spørre seg om hvorfor dette avviker fra hans beskrivelser. Uansett er resultatet at Regjering og Storting blir desinformert i forhold til hva som er fakta og konsekvenser ved eventuell nedleggelse av Olavsvern. Det er trist at slik desinformasjon kan komme til å bli avgjørende for Stortingets beslutning om Forsvarets fremtidige kapasiteter i Nord Norge.

 Inge Lykseth,
Leder organisasjonsforum Olavsvern

den velkjente Panthera pod'en, som i dag finnes på våre F-16. I tillegg vil flykroppen dekkes av seks passive IR-sensorer, som gir piloten en 360-graders hemisfære rundt hele flyet. Dette er i øyeblikket unikt for F-35.

Når det gjelder F-35s ytelser stiller flyet i samme klasse som Eurofighter og Gripen. Flyene har marginale fordeler i ulike deler av ytelsesregimet. F-35s topphastighet oppgis til Mach 1.6 med en full taktisk utrustning. Bestykning, drivstoff og sensorer bæres i sin helhet innvendig i flykroppen og påvirker dermed ikke ytelsen nevneverdig. F-35 har for eksempel 30% høyere drivstoffraksjon enn Eurofighter og Gripen. En relevant sammenligning av ytelser må dermed ta høyde for at disse flyene vanligvis vil bringe med seg drivstofftanker under vingene, noe som reduserer ytelsen betraktelig i deler av operasjonsprofilen.

Derneft kan man spørre om topphastighet i det hele tatt er relevant fra et operativt synspunkt. Vanligvis vil også drivstoffbegrensninger hindre slike manøvre. Mer drivstoff tillater dog F-35 friere bruk av etterbrenner og man kan dermed kompensere i form av energimanagering. Det er blant annet slik norske F-16 har bekjempet Gripen i treningsdueller - Gripens noe hurtigere manøvrering tangeres med kraftigere motor og taktikk.

Ingressen antyder også at Flanker er "den nye generasjon av russiske jagerfly". Flanker har i realiteten vært i tjeneste i over 20 år og vil i fremtiden bli erstattet av en ny flytype, foreløpig er omtalt som Sukhoi PAK-FA. PAK-FA er Russlands direkte motstykke til F-22 og vil blant annet gjøre utstrakt bruk av stealth-teknologier. Stealth, i en eller annen form, er altså et sentralt konsept på fremtidens taktiske gressmatte, og den som

behersker dette vil oppnå bedre situasjonsoverblick og overlevelsessevne. Denne teknologiske utviklingen bør Norge være med på. Vi må få erfaring med luftbåren stealth slik at vi kan utvikle mottiltak og taktikker.

Jeg må dermed uttrykke noe undring over budskapet i artikkelen. Det presenteres en JSF-kritisk tilnærming uten å tilby en relevant sammenligning i forhold til det norske kampflykjøpet. Da blir standpunkt og budskap lite meningsfullt, det er nemlig ikke sikkert at hverken Gripen eller Eurofighter vil egne seg bedre enn F-35 mot fremtidens Sukhoi-fly. Kanskje heller tvert om.

 Bjørnar Bolsøy

Alle gode ting er tre!

H M Kong Harald flankert av Forsvarsminister og Forsvarssjef på vei over festningsplassen, for å bli tatt imot av lederen i Forsvarets Pensjonistforbund Arild Kristensen, tidligere leder i BFO.

I forbindelse med H M Kongens åpning av "Soldater for Fred" på Forsvarsmuseet, benyttet Norsk Militær Tattoo anledningen til å stille opp alle deltagende avdelinger utenfor Forsvarsmuseet. Så når Majestet gikk over plassen mot artilleriløftet på andre siden, avspaserte han fronten til de internasjonale og fargerike tattoodeltagerne, på vei til mottakelse i Forsvarets Pensjonistforbund, som i år markerer sitt 25-års jubileum. Altså - alle gode ting er tre.

DIV 052: Flott markering av Norsk Militær Tattoo 2008!

Barnefestivalen på Akershus Festning

Siste helgen i mai, ble en flott helg for Forsvaret, Akershus Festning og Barnefestivalen.

I et strålende vær med nye varmerekorde, åpnet Akershus Festning alle porter, for den tradisjonelle Barnefestivalen. Rammene kunne ikke blitt bedre og i løpet av helgen hadde nesten 17.000 voksne og barn lagt turen til festningsområdet.

Opplevelsene sto i kø på de store uteområdene, med alt fra sirkus, hoppeslott, musikk og dans, sjonglører, teaterforestillinger, samt mulighet for alle til å se på militært materiell, og samtidig få vite mer om Forsvaret. Mills hadde også i år en storsatsning med gratis matpakkesmøring for barna, samt utdeling av pakker med laksehamburgere, laksepølser og laksekaker til alle som ønsket å smake på et sunt alternativ. F-16 markerte seg høylytt med flygning over Oslo og festningen, noe som kanskje skremte vannet av mange turister i Oslo.

Fra Danmark: Personaleflugt fra forsvaret

Foto: Peter Hove Olesen

Offisererne forlader forsvaret i så højt et tempo, at forsvarets ledelse mener, at hele grundlaget for forsvaret kan være væk om få år. Et trecifret millionbeløb har ikke hjulpet på soldaternes flugt væk fra forsvaret. Hvis forholdene

ikke ændrer sig, frygter eksperter for forsvarets fremtid. Selv om forsvaret for et halvt år siden investerede et trecifret millionbeløb i at holde på sine soldater, fortsætter afgangene i en sådan fart, at forsvarets øverste ledelse taler om, at eksistensgrundlaget for et dansk forsvar kan være smuldet om tre-fire år. Alene i 2008 har 71 officerer og 449 befalingsmænd og konstabler sagt farvel til hæren, søværnet eller flyvevåbnet, viser nye tal fra Forsvarets Personeltjeneste, skriver Jyllands-Posten.

Mislykket redningsplan

Dermed har redningsplanen 'Operation bedre hverdag' med 66 tiltag, som blev lanceret i efteråret 2007, ikke haft den ønskede effekt. Redningsplanen har et budget på cirka én mia. kroner i perioden 2007-09. Fortsætter afgangene i dette tempo, vil forsvaret stå i en »ganske alvorlig situation«, understreger stabschefen i Forsvarskommandoen, viceadmiral Tim Sloth Jørgensen:

Missioner i fare

»I 2011 eller 2012 vil forsvaret have vanskeligt ved overhovedet at fungere og sende soldater ud på missioner. Antallet af officerer vil være så lavt, at vi ikke har velfungerende ledere og specialister. De vil simpelthen være væk. Vi vil heller ikke have det nødvendige antal chefer til at holde en international operation kørende«, siger Tim Sloth Jørgensen, som til sommer bliver ny forsvarschef. Adspurg om, hvad konsekvensen bliver, hvis flugten ikke bremses, svarer han: »Så har vi ikke noget forsvar. Det er vilkårene. Jeg tror, at vi får det vendt, og jeg håber, at tiltagene kommer til at virke med tiden, men sker det ikke, vil det ende sådan«, siger Tim Sloth Jørgensen til Morgenavisen Jyllands-Posten.

Iron Man med militært fokus

- Iron Man har siden den ble unnfanget under den kalde krigen vært en metafor for amerikansk utenrikspolitikk, sier Jon Favreau, regissør av Iron Man, som for tiden går på kinoer over hele verden, og ventes ut på DVD over sommeren.

Officersbladet snakket med regissør Jon Favreau og skuespiller Terrence Malick. De spiller i en av sommerens storfiler, Iron Man, som har en prislapp på 135 millioner dollar og et sterkt militært fokus.

Roma: - For det første vil jeg at denne filmen først og fremst skal underholdning, sier regissør Favreau. - Jeg vil ikke representere noe hvor jeg snakker til den amerikanske offentligheten og forteller dem hva de skal gjøre. Det jeg i stor grad ønsker var å lage en film som reflekterer tiden og frykten vi lever i etter 911.

Iron Man er basert på en tegneserie, som nok har vært mer kjent i USA enn i Norge. Marvel-forlaget står bak. De har også ansvaret for Spider-Man, Superman, Hulk og X-Men, for å nevne noen få titler.

Opprinnelig ble Iron Man skrevet og satt til 60-tallet, hvor hovedpersonen Tony Stark var i Vietnamkrigen og ble fanget der, men kom seg løs ved å lage den ultimate rustningsdrakta som gjorde at han fikk tilnavnet Iron Man. I den nye påkostede filmatiseringen er konfliktområdet lagt til

Afghanistan, hvor Stark fanges av terrorister. Med ordre om å bygge en missil for dem, bruker Stark i stedet sine evner til å bygge en drakt av stål og klarer å rømme.

Tilbake i Amerika velger Stark å fortsette med utviklingen av jerndrakten sin. - En av hoved idéene bak dette konseptet er å vise problemene som oppstår når et supervåpen av denne typen introduseres for verden. For det som gjør Iron Man forskjellig fra andre superhelter er at han ikke er superhelt av natur, men han ble det ved å bygge en spesialdrakt, sier Favreau.

- Jeg tror det er for enkelt å si at filmen er pro eller anti-Bush.

Iron Man bruker makt uten å tenke så mye over det spesielt. Med valget som kommer til høsten er jo dette en interessant diskusjon - vi kan være enige om at feilgrep ble gjort, men det er for enkelt å si at for mye styrke ble brukt. Iron Man går gjennom en utvikling - fra å bruke makt uten ansvar til å bli veldig reflektert og omtensksom i forhold til hva resultatet blir.

Til tross for et kjempebudsjett følte regissør

Favreau at han hadde stor frihet med filmprosjektet. - Det føltes faktisk som å jobbe på en «independent»-film, sier regissør, og fremhevet at det var viktig for han at Robert Downey jr. gestaltet tittelrollen. - Først og fremst er han en god skuespiller. Han har stor evne til å bringe både humor og sjarm til en slik rolle.

Terrence Howard spiller offiser (for flyåpenet) i filmen, og en såkalt «good guy». - Jeg tilbrakte flere uker på Howard's Air Force Base i forberedelse til rollen, forteller han. - På den tiden fikk jeg lov til å være med og flyt alt mulig. Jeg skjøt med soldatene. Jeg gjorde alt med dem, bortsett fra å hoppe fra et fly. Jeg fant ut at 99 prosent er veldig bra mennesker, og det finnes ikke noe slikt som «jeg» i US Air Force...

- Jeg håper det blir flere Iron Man-filmer, nikker regissør Favreau. -

Det er alltid avhengig av hvor bra åpningshelgen i USA er.

Av Nils Gjerstad

«God vakt skal være!»

Per Egil Hegge har med sin sikre penn, beskrevet 150 års Gardehistorie i boken «God vakt skal være!». Schibsted Forlag utgir boken, som på en utmerket måte beskriver kongens egen livavdeling fra 1856 og frem til i dag. Per Egil Hegge har også klart å pirke bort i deler av Gardens historie, som kanskje ikke er fullt så flatterende. Samtidig kan den

som leser boken, lese om flere artige episoder som gardister og gardebefal har opplevd opp gjennom tidene.

Boken anbefales på det sterkeste, ikke bare for nåværende og tidligere gardister, men også for de som ønsker et lite innblikk i denne spesielle avdelingens indre liv og virke.

holst.clausen@bfo.no

Gunnar Sønsteby og Per Egil Hegge i vaktstua under pressekonferansen. Kjakan var som kjent sjef for sikkerheten til kongen i den første perioden etter frigjøringen i 1945.

Pressekonferansen ble holdt i vaktstua til Garden på Slottsplassen. Her står Hegge og gardesjef Ingrid Gjerde og ser på drilloppvisningen som drilltroppen gjennomførte ifm boklanseringen.

Drilltroppen sørget også for godt medieoppbud, med oppvisning utenfor TV2 og senere på Slottsplassen.

Boklanseringen fikk svært god pressedekning. Her på God Morgen Norge med drilltropp og tidligere løytnant i Garden Jon Schau.

Nytt og moderne feltsykehus til Forsvaret

BFO og Offisersbladet var til stede på Sessvollmoen 30. april, da FLO offisielt overrakte det andre av tre topp moderne feltsykehus til Forsvarssjef Sverre Diesen. Det siste skal leveres i løpet av 2008. Feltsykehusene er såpass avanserte og godt utrustet, at selv leger og kirurger på de fleste norske sykehus, kan bli misunnelige.

Kirurg og overlege i FSAN, oblt Per William Bratlie-Jensen forklarer hvordan containersykehuset fungerer, her fra akuttmottaksrommet.

Diesen og de fremmøtte fikk også se en av de svært moderne operasjonsstuene.

Trange, men lufttette korridorer mellom containerne.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Meget avansert

Mange vil kanskje tenke tilbake på de gamle gode feltsykehusene, vel kjent gjennom serien MASH. De nye feltsykehusene har imidlertid utviklet seg med kvantesprang, og er i dag basert på både containere og telt. I containerne foregår primært kirurgisk behandling (to operasjonssaler), og forberedelser/etterbehandling (to pleieenheter) i forbindelse med dette. Det er imponerende å se kvaliteten på det materiellet som er på plass i containerne.

Man finner selvfølgelig også en egen røntgenavdeling, apotek, analyseavdeling og egen blodbank.

Spesielt imponerende blir det når man får vite at de hvite koblingsboksene ved operasjonssalene, i følge major Olav Tveiten,

gjør feltsykehuset i stand til å direkteoverføre operasjoner over bredbånd. Slik at andre kirurger kan følge med, gjerne fra helt andre land, og eksempelvis gi råd under operasjonen. Major Tveiten som for øvrig er primus motor i pionerprosjektet som dette nyutviklede, moderne deployerbare feltsykehuset representerer.

Egenproduksjon

I noen av containerne fikk Offisersbladet også se systemer for produksjon av kirurgisk oksygen, samt utstyr som vasker og steriliserer instrumenter og annet medisinsk utstyr. Dette er med på å gjøre logistikken betydelig lettere. Andre containere inneholder strømaggregater for selvforsyning av elektrisitet, mens andre inneholder air-condition, i tillegg til noen materiellcontainere.

Hele containerdelen har i tillegg et overtrykk, og er godt sikret mot eventuelle angrep med kjemiske og biologiske stridsmidler. Den andre

Forsvarssjef Sverre Diesen var tydelig imponert. I bakgrunnen brigader Asle Kjelsberg sjef FLO investering.

og sammenkoblede delen av feltsykehuset er basert på telt, som så langt Offisersbladet erfarer, brukes til blant annet pasientmottak/forberedelse og som "pasienthotell".

Internasjonale operasjoner

Forsvaret skal som sagt i løpet av 2008, ha tre slike nye feltsykehus. Det første feltsykehuset har allerede vært i bruk på ISAF-oppgaver i Afghanistan to ganger. Med tre slike komplette feltsykehus, vil Forsvaret være i stand til, på kort varsel å sende inntil to feltsykehus på oppdrag hvor som helst i verden.

Det siste feltsykehuset vil brukes til å lære opp personellet som kan bli satt til å tjenestegjøre og drifte det i fremtiden. Det er selvfølgelig en stor fordel at personellet får øvet på samme materiell som de senere kan komme til å betjene.

INDUSTRY AND MILITARY SUPPLIES

Vestre Strandgate 19B - N 4611 Kristiansand, Norway
P.O.Box 701 - N 4666 Kristiansand, Norway
Tel: +47 38 10 60 00
E-mail: oskar@oskar.no
Fax: +47 38 02 17 55

www.oskar.no

KA74 DEFENDER ALUMINIUM BOX

- Meet every challenge -

Chosen by the Norwegian Armed Forces

Best choice for protection during transport and storage of valuable loads

Extremely strong construction

Low weight, high quality materials

Stackable, optimizes logistics

IP54 waterproof, colours of any choice

Customized sizes and interior

UN approved options

www.oskar.no

Asus EEE PC

En helt ny serie av lavkort-PC-er er snart tilgjengelig i Norge. Maskinene er ultraportable og superbillige, og har blitt revet ut av butikkhyllene der de har vært tilgjengelig.

Først ut kommer Asus med modellen EEE PC. PC-en har en 7 tommer skjerm og en vekt på under 1 kilogram! Maskinen leveres ferdiginstallert med et brukervennlig Linux basert operativsystem og programvare som internettleser, fullverdig skriveprogram, MSN, Skype og programvare til bilde- og videoavspilling. Batterilevetid er rundt 3.5 timer og det tar kun 30 sekunder å starte opp maskinen.

Maskinen er perfekt til deg med enkle PC behov eller ønsker seg en sekundærmaskin å ha med mens du er ute på farta. Maskinen egner seg også utmerket som førstegangsmaskin til barn og ungdom.

Asus EEE PC vil være tilgjengelig i Norge i løpet av juni 2008. Veiledende pris er rundt kr 3000. Hvis du vil sikre deg et eksemplar av Norges første parti, send e-post til bfo@milrab.no. Maskinen kan for øvrig leveres momsfritt til deg i utenlandstjeneste.

AM skjermrens

Overraskende mange tillater å tilbringe flere timer hver eneste dag foran en tilgriset og støvete PC-skjerm. Uriktig vask fører ofte til skjoldete skjerm og nedbryting av beskyttelseslag på skjermen. Løsningen er enkel!

Ved produksjon av en PC-skjerm blir det lagt et tynt beskyttelseslag oppå selve skjermflaten. Ved vask av skjerm med for eksempel tørkepapir eller kluter, kan beskyttelseslaget bli nedbrutt og PC-skjermen kan bli skjoldete og matt. Det danske merket AM har kommet med en flerbruks skjermrens som raskt og effektivt renser skjermen og bevarer beskyttelseslaget.

Hvis du ønsker å møte dagen med en ren og representativ PC-skjerm, så kan du få AM skjermrens i BFOs nettbutikk bfo.milrab.no til kr 135.

Akasa bærbar PC-kjøler

Svært mange bærbar PC-er blir meget varm ved bruk. Akasa har kommet med en kjøler som løser problemet.

Kjøleren består av en aluminiumsplate med to stillegående vifter. Den kjøler ned maskinen og bidrar også til et mer ergonomisk arbeidsstilling. Viftene får strøm via tilkobling til en USB port på maskinen.

Akasa bærbar PC kjøler får du i BFOs nettbutikk bfo.milrab.no til kr 379.

LEATHERMAN SKELETOOL

Neste generasjon multiverktøy er her.

Når hvert gram teller, så er Leatherman Skeletool multiverktøyet. Skeletool er maksimalt strippet, men allikevel et fullvoksnet verktøy - Tang, knivblad, universalbitholder og karabiner – that's it. Takket være den innovative bitholderen kan man allikevel utruste sitt verktøy som man vil før hver tur, hver reise eller hver jobb. Skeletool kommer i to varianter. Begge modellene har de samme funksjonene, men toppmodellen CX har oppgradert ståltype i kniven og karbonfiberinnlegg i håndtaket for ytterligere å holde vekten nede. Begge modellene har Leatherman's standardgaranti på 25 år. Vekten er mindre enn 144g. Ca pris i butikk for standardmodellen er kr 995,- og for CX kr 1 295,- (Norsk eneimportør: Trygve Alm A/S).

DOCKEY

Lei av å gå tom for strøm eller å ikke ha lett tilgang til synkronisering av din iPod, iPhone eller smarttelefon?

DOCKEY er en liten gadget som kan festes på nøkkelknippet og med en USB kobling på den ene enden og mini-USB eller iPod kobling på den andre. Innebygd i enheten er en strømregulator som sørger for riktig spenning til lading av for eksempel din iPod. USB kontakten kan kobles i din bærbar PC eller stasjonære PC. Med DOCKEY følger en elegant bærebholder i svart skinn.

DOCKEY får du i BFOs nettbutikk bfo.milrab.no til kr 169.

Suezkrisen

Siden Suezkanalen ble åpnet i 1869 hadde den vært strategisk viktig for det britiske imperiet. Først som gjennomfartsåre til koloniene i Asia og Stillehavet, senere som et knutepunkt for britiske interesser i Midtøsten.

Av Trond Sætre

På begynnelsen av 50-tallet var briternes betydelige militære nærvær ved kanalen gjenstand for økende kontrovers i Egypt. Dette kuliminerte med militærkuppet i juli 1952, som gjorde Gamal Abdul Nasser til Egypts president. To år senere ble Egypt og Storbritannia enige om en avtale for gradvis tilbaketrekning fra Suez. Likevel fortsatte urolighetene, både innad i Egypt og i forhold til britiske interesser.

I samband med en politisk tale som Nasser holdt den 26. juli, fikk egyptiske militære fullmakt til å ta kontroll over Suezkanalen i den hensikt å nasjonalisere den. Storbritannia fikk panikk, og søkte først om støtte hos USA. Eisenhower-administrasjonen gjorde det imidlertid klart med en gang at de ikke ville bruke militær makt, og i de påfølgende månedene tok amerikanerne initiativet til flere forhandlinger for å få partene til å komme til enighet. Alle var mislykket, og i mellomtida inngikk Storbritannia, Frankrike og Israel en hemmelig allianse. På et møte tre måneder etter nasjonaliseringen ble strategien mot Egypt utformet: Israel skulle invadere Sinai-halvøya, hvorpå Storbritannia og Frankrike skulle intervenere og bruke urolighetene som et påskudd for å overta kontrollen med kanalen. Ettersom amerikanerne hadde gjort sitt standpunkt klart, unngikk britene bevisst å konsultere saken med dem. I stedet satset de på at USA i ettertid ville støtte aksjonen, på grunn av Nassers samarbeid med Østblokklandene. Dette skulle vise seg å være en fatal feilberegning.

Den israelske aksjonen, som startet den 29. oktober 1956, fikk navnet Operasjon Kadesh. Operasjonen hadde fire sentrale mål i Sinai, hvorav to var Sharm el-Sheikh og Gazastripen. Sharm el-Sheikh var viktig fordi den ville gi Israel tilgang til Rødehavet. Gazastripen var viktig på grunn av nærheten til Israel, og de to øvrige angrepsmålene var viktige egyptiske militærstasjoner.

Angrepsstarten ble noe forsinket på grunn av problemer med landingen. Israels 202. brigade kom ikke langt nok inn på egyptisk territorium, og var nødt til å bruke mye tid og krefter på å komme i stilling. De fleste trefningene fant sted dagen etterpå, og så snart israelerne hadde skaffet seg en solid nok posisjon, sendte Storbritannia og Frankrike - samme dagen, den 30. oktober - et ultimatum: Både israelske og egyptiske tropper måtte trekke seg 20 km tilbake fra Suezkanalen. At israelerne på det tidspunktet sto hele 80 km fra kanalen, bare understrekte hvor konstruert situasjonen var. Egypterne hadde gjort større motstand enn forventet; ikke minst var pilotene deres overraskende dyktige. Israels fly var bedre, særlig Mystères-modellene, men allerede den 31. oktober fikk Egypt i all hast oversendt flere MiG-fly fra Sovjetunionen.

Samme dag fant den såkalte Mitla-hendelsen sted. Den 202. brigade, under ledelse av daværende oberst Ariel Sharon, hadde erobret landområder øst for det viktige Mitlapasset. Sharon anmodet så om tillatelse til å gå mot selve passet, men fikk avslag. Han sendte deretter ut en rekognoseringstropp som ble møtt av egyptisk artilleri. Sharon benyttet da anledningen til å sende brigaden mot den egyptiske hæravdelingen i passet. På den måten lyktes det ham å få egypterne fordrevet fra passet, men aksjonen var kontroversiell - Delvis fordi Sharon ble anklaget for bevisst å framprovosere et angrep, delvis fordi nesten alle israelske tap i konflikten fant sted under dette slaget.

Storbritannia og Frankrike fikk det travelt med å igangsette sin del av operasjonen. På forhånd hadde de gjort klar en rekke kampfly på Malta og Kypros. Nasser nektet å godta det fransk-britiske "ultimatumet", og den fransk-britiske alliansen svarte med bombeangrep mot egyptiske flybaser. Som respons sørget Nasser for å blokkere hele Suezkanalen ved å senke alle skip som befant seg der (i alt 40).

De første britiske styrkene landet utenfor den egyptiske havnebyen Port Said den 5. november, da en bataljon fallskjermjegere ble sluppet i land på et område der de kunne klargjøre landingsplass for fly og beskytte forsterkningene som var ventet allerede tidlig neste dag. På morgengry den 6. november kom det til kamper langs strandlinjen, da britiske marinesoldater gikk i land. Fortroppene dekket forsterkningene ved å beskytte de egyptiske festningsverkene. Franskmennene angrep samtidig en annen viktig havn, Port Fouad. Til Port Said kom også franske fallskjermjegere og sprengte to større oljetanker. Byen tok betydelig skade, og i flere dager var den dekket av røykskyer. I løpet av dagen hadde franskmenn og briter erobret to av de viktigste havnene i Egypts kanalsone, og for øyeblikket kontrollerte de Suezkanalen.

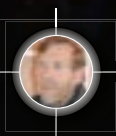
Storbritannia og Frankrike lå an til å vinne konflikten militært, men de kunne ikke vinne det politiske spillet de hadde satt i gang. Sovjetunionen tok Egypts parti, og truet med å bruke masseødeleggelsesvapen mot London, Tel Aviv og Paris. USA ønsket ikke å risikere storkrig, og presset Storbritannia, Frankrike og Israel til å gå med på en våpenhvile. For å lette på spenningen foreslo Canadas utenriksminister (senere statsminister) Lester B. Pearson opprettelsen av en fredsbevarende styrke i FNs regi. De første av disse styrkene var på plass i Egypt allerede 15. november. 6. desember annonserte Storbritannias statsminister, Sir Anthony Eden, både våpenhvile og sin egen, lite ærerike avgang.

Utfallet av Suezkrisen var først og fremst en seier for Sovjetunionen, som hadde demonstrert og styrket sin makt også utenfor Østblokken. For Storbritannia var hendelsen et av banesårene til imperiet. Året etter FN-styrkenes innmarsj i Egypt fikk Pearson Nobels fredspris for sitt initiativ.

GIH er opptatt av HÆRENS FORUTSETN FOR Å LEVERE!

Hæren har vært mye i media det siste året, mye grunnet belastninger Hærens personell påføres som følge av stort utenlandsengasjement. Kanskje ikke så rart når vi vet at Hæren bare kan forsvare en bydel i Oslo, iht Generalinspektøren selv. Mente generalen det, eller var det et uttrykk som skulle billedgjøre situasjonen for folk flest. I dagens mediabilde kan man fort få inntrykk av at alt bare er negativt, og jeg avtaler et møte med Generalmajor Robert Mood, for å høre hva han egentlig mener.

Av forhandlingsleder Ragnar Dahl

Jeg blir møtt av en blid og opplagt generalinspektør og etter kort tid er kaffen på plass og praten går for fullt. Med utgangspunkt i mye negativ omtale av Forsvaret, spør jeg om hva som gleder en Generalinspektøren for Hæren (GIH).

Mye, men la meg nevne 4 forhold. For det første møter jeg veldig ofte fantastisk oppofrende personell som beholder fokus på oppdraget og sin egen rolle som del av det store puslespillet. For det andre, avdelingene våre som deltar i pågående operasjoner (GSV, FSK/HJK, EBN, TMBN, HMKG, ++). De løser krevende oppdrag og får veldig mange og meget gode tilbake-meldinger. For det tredje at vi i disse dager fornyer hele håndvåpenparken vår, og sist men ikke minst at vi rekrutterer meget godt – 1000 ansatte opp siden 2005 er ingen liten bragd!

Forsvaret har vært i kontinuerlig omstilling siden 1992, vi hører om innsparinger i mrd-klassen og stor belastning på personellet. I dette perspektivet, hva er Hærens største utfordringer?

Hovedutfordringene på kort sikt er mangel på stabile rammer og for høy slitasje på de hardest belastede personellområdene, som ledelse, samband, etterretning, ingeniør, forsyning, flystøttelag og sanitet. På lang sikt er vår hovedutfordring at strukturen er for liten til å ivareta følgende tre bærende dimensjoner samtidig;

- Å drive fullgod grunnopplæring og vedlikeholdstrening av soldater
- Å opprettholde og videreutvikle bataljonene og brigadesystemet
- Å forberede og utføre de oppdrag Hæren er pålagt i utlandet.

Menneskene våre er særdeles gode og leverer langt mer enn det som kan forventes. Dessverre er ikke dette tilstrekkelig, når vi ikke har "bygggeklosser" nok til verken å opprettholde løpende leveranser eller å vedlikeholde systemkompetansen brigade skikkelig.

Vi tvinges til å prioritere fullgod grunnopplæring og vedlikeholdstrening av soldater samt forberedelse og utførelse av de oppdrag Hæren er pålagt i utlandet, mens bataljonene og brigaden som systemer forvitrer gradvis.

Hva mener du med systemkompetanse brigade?

Jeg mener evnen til å få systemet av alle aktuelle funksjoner (ledelse, samband, manøver, etterretning, ingeniør, flystøttelag, sanitet, helikopter, forsyning, artilleri osv.) til å virke gjensidig forsterkende og bli noe mer enn kun summen av de enkeltpersonene det inneholder. For å få til dette trengs det et visst volum og en sammensetning av forskjellige elementer. Du kan gjerne sammenligne det med et fotballag. Hæren består i dag av et knippe dyktige enkeltspillere, men mangler muligheten til å trene og virke sammen som et skikkelig lag. Et middels bedriftslag med solid forsvar, midtbane og angrep rundspiller lett to-tre profesjonelle toppspillere så lenge de er samtrøst og utnytter sine forskjellige spesialiteter.

Du har sagt at dagens Hær kun kan forsvare en bydel i Oslo og tatt til orde for en dobling av styrken. Du ble "arrestert" på denne logikken av både Forsvarssjefen og Forsvarsministeren med at en dobbelt så stor Hær da bare vil kunne forsvare to bydeler og således utgjøre liten forskjell. Din kommentar?

Det er et presist bilde at Hæren i beste fall

INGER

kan forsvare en bydel i Oslo. Det forteller oss noe om størrelsen. En dobbelt så stor Hær handler selvsagt ikke om å forsvare en eller to bydeler, det er mye mer alvorlig enn som så; det handler om en bærekraftig kjerne av personell, materiell og garnisoner som sikrer at brigaden og Hæren ikke forvitrer gradvis.

Jeg vil ha en dobling av Hæren innen 2020 fordi det vil gi oss mulighet til å ivareta alle tre bærende dimensjoner samtidig, videreutvikle kompetansen og ta vare på personellet.

Dersom Stortinget vil ha et Forsvar -og en Hær- etter 2020, som på egen hånd skal ta ansvar for Norges sikkerhet og samtidig bidra substansielt i utlandet, snakker vi om en helt annen satsing på Forsvaret. Den debatten er det kanskje på tide at vi tar.

Ja vel, tenker jeg, 2020 er langt fram og vi hører stadig om innsparingspakker. Hvordan ser du på den økonomiske situasjonen i år og neste år?

Vi er på god kurs mot balanse i 2008, men det er fare for at store beløp vil bli trukket tilbake og da har vi en utfordring. Vi får avvente hva som blir de politiske beslutninger. Når det gjelder neste års budsjett så har FSJ sendt sitt

budsjettforslag 2009 til FD, nå får vi vente å se hva det blir.

Et aldri så lite politikervar og jeg tar et oppfølgingsspørsmål. Hva gjør du som Generalinspektør, når midlene du får ikke strekker til de oppgavene du pålegges å løse?

Som sjef i Hæren er det min jobb å prioritere innenfor de rammene Hæren gis. Vi kan ikke gjøre alt. Jeg prioriterer å drive grunnopplæring og forberede og utføre de oppdrag Hæren pålegges i utlandet. Det innebærer at opprettholdelsen og videreutviklingen av bataljonene, og opprettholdelsen av brigadesystemet i den lille brigaden som er igjen, kommer i andre rekke.

Det har vært mye kritikk i avisen den siste tiden som følge av diverse uttalelser. Hva forbinder du med ordene Svik og Tøv?

Lite velvalgte ord som ikke reflekterer integriteten og verdigrunnlaget til noen av avsenderne.

Statsråden vår er dessuten opptatt av våre soldaters ve og vel hver dag og general Sverre Diesen er en helstøpt og uredde offiser som

absolutt ikke fortjener den type betegnelse. Jeg kjenner knapt noen med sterkere integritet enn han. Frustrasjonen og den økonomiske turbulens vi ser i disse tider er jo forøvrig symptomer som bekrefter at Forsvarssjefens analyse av Forsvarets langsiktige utfordringer er helt rett! Sene strategiske beslutninger, utilstrekkelig intern informasjon og manglende forutsigbarhet gir grunnlag for berettiget kritikk, som vi må ta på alvor, avslutter generalen.

Generalmajor Robert Mood er en offiser med stor integritet og er levende opptatt av Hærens personell og forutsetninger for å løse pålagte oppdrag. I tillegg evner han å få frem at også andre deler av Forsvaret også har store utfordringer og sier vel med det at vi må ha et balansert sammensatt Forsvar. Tiden har løpt av sted, generalen skal i et nytt møte. Jeg takker for samtalen og i det jeg går ut døra, sier han:

Husk å ønske alt personell i Forsvaret en riktig god sommer og i denne sammenheng sendes en særlig hilsen til alle våre soldater ute i internasjonale operasjoner.

Bruk medlemsfordelene dine!

Samarbeidsavtalen mellom Befalets Fellesorganisasjonen og If sikrer deg som medlem 10 % rabatt på forsikring av de fleste private skade-forsikringer. Det gjelder blant annet forsikring av privatbil, villa, fritidsbåt, hytte, tohjuling, husdyr og verdisaker.

Og samler du alle forsikringene dine i If kan du bli If Pluss-kunde og oppnå ytterligere rabatt og fordeler. Denne rabatten kommer i tillegg til den du får som medlem av BFO.

Vil du vite mer?

Ring Forsvarets Personellservice på
telefon 23 09 2400 eller mil 05 10 24 00.

Rolig, vi hjelper deg.

Anne dyder

Navn Etternavn, risikospesialist

www.if.no Tlf: 02 400

KILDE: WWW.IF.NO

nr 6834560

Takk for tilliten

Så er enda en milepæl i BFOs historie passert. BFOs 7. ordinære Kongress er gjennomført med bravur på hotel Opera i Oslo. Jeg vil gratulere BFO med gjennomføringen og de forhandlingene som der ble gjennomført. Alle delegater gis en spesiell takk for å ha staket ut en tydelig kurs de neste 3 år. Mange riktige og viktige vedtak er gjort noe som gir styringskraft for vår organisasjon. Jeg vil også gratulere de som mottok hedersbevisninger ved å bli valgt inn i styrende posisjoner i BFO. Jeg vil benytte anledningen til å takke for tilliten, og vil ta tak i organisasjonenes viktige oppgaver med fornyet glød og i trygg forvisning om at BFO har en stor rolle å spille de neste 3 år.

Som jeg sa på kongressens siste dag, er fornuftige medbestemmelsesordninger et suksesskriterie for videreutvikling av Forsvaret. Hovedavtalen i Staten § 1 gir et meget godt grunnlag for spillet mellom ansatte og arbeidsgiver. Jeg kunne ønsket meg et større fokus på hvordan medbestemmelsen i Forsvaret på alle nivå blir verktøyet for å sikre god ledelse, medansvar og parter med nødvendig tillit og respekt. Det er i samarbeidet løsningene ligger. Her har vi alle en jobb og gjøre og et ansvar å ivareta!

Årets lønnsoppgjør har også funnet sin løsning når dette leses. BFO har arbeidet hardt for å sikre en god lønnsutvikling for alle, samt å ivareta noen spesielle behov, blant annet Forsvarets evne til å rekruttere og beholde, altså Forsvarets konkurransekraft i arbeidsmarkedet. Her er det enda mye å gjøre og BFO etterlyser en klar holdning fra Forsvaret, hva lønn skal representere i arbeidsforholdet. Som vi husker har Forsvarssjefen tidligere uttalt at lønn ikke er et spørsmål om normativ rettighet, men et spørsmål om konkurranse. Nå er konkurransen beinhard, men Forsvaret tar ikke dette til etterretning i sin lønnspolitiske tilnærming.

Hovedoppgjøret står til rest med sentrale justeringer. Der vil BFO ivareta utvikling av rammer og spenn, samt søke å sikre en utvikling på lønnsplan 05.128 – Internasjonale operasjoner. Til sist er det opp til alle å gjøre krav kjent til lokalforeningene ifm det lokale oppgjøret. Det er åpenbart at årets oppgjør må bli et "militært" oppgjør. Her skal det kompenseres for den arbeidsbelastning og oppoffrelse befalet legger for dagen for å drifte forsvaret på en sikker og profesjonell måte.

Selv om både kongress og lønnsoppgjør er sentrale aktiviteter for en arbeidstakerorganisasjon vil nok dette kunne bli overskygget av den forestående stortingsbehandlingen av St. prp. 48. Her har BFO vært tydelige i sitt budskap og sine forventninger over lang tid. Snart er to år gått siden BFO utmeislet sine standpunkter til fremtidig utdanningsordning og deretter tok klare og entydige standpunkter for det vi har sett som kjerneområder i den fremtidige utviklingen av Forsvaret. BFO har klare forventninger om at Stortinget tar kloke og riktige beslutninger slik at de ansatte i Forsvaret er sikret et arbeidsliv der det er balanse mellom rammer og oppgaver. Dette er den eneste farbare vei som over tid vil sikre nasjonens ivaretagelse av sitt sikkerhetsbehov, og som sikrer de verdier vi ønsker å verne.

Til slutt vil jeg benytte anledningen til å ønske alle våre medlemmer en riktig god sommer.

eivind.solberg@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Funksjon	Navn	Område	Kontor	Intern	Mobil	e-post
Leder	Solberg, Eivind R		23 10 02 30	230	934 08 550	eivind.solberg@bfo.no
Nestleder	Jahren, Jens B		23 10 02 31	231	930 05 202	jens.jahren@bfo.no
Forhandlingsleder	Bjerkansmo, Jimmy	Tariff	23 10 02 37	237	932 08 717	jimmy.bjerkansmo@bfo.no
Forhandlingsleder	Ledal, Rolf J	Tariff	23 10 02 39	239	934 62 716	rolf.ledal@bfo.no
Forhandlingsleder	Dahl, Ragnar	Medbest	23 10 02 38	238	934 98 520	ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Rudberg, Rune	Medbest	23 10 02 36	236	934 20 377	rune.rudberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Skyrud, Tom	Medbest	23 10 02 32	232	473 87 648	tom.reidar.skyrud@bfo.no
OTV Utland	Nordset, Per Iver	Medbest	23 10 02 45	245	924 17 463	per.iver.nordset@bfo.no
Kompetanseutvikler	Omberg, Lars		23 10 02 40	240	920 91 238	lars.omberg@bfo.no
Sekretariatsleder	Helgesen, Arild		23 10 02 47	247	934 99 445	arild.helgesen@bfo.no
Organisasjonssekretær	Jacobsen, Guttorm		23 10 02 34	234	926 94 221	guttorm.jacobsen@bfo.no
Markeds og rekrutteringsansvarlig	Danielsen, Lars Kristian		23 10 02 41	241	905 85 355	lars.kristian.danielsen@bfo.no
Økonomileder	Ulrichsen, Kari		23 10 02 46	246	928 05 621	kari.ulrichsen@bfo.no
Medlemsregister, forsikringer og andre medlemsavtaler	Eriksen, Mona		23 10 02 43	243	924 28 698	mona.eriksen@bfo.no
Resepsjonist/arkivansvarlig	Felde, Kyrre		23 10 02 20	220	970 99 880	kyrre.felde@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Clausen, Einar H		23 10 02 42	242	928 14 251	offisersbladet@bfo.no
Journalist/web ansvarlig	Holager, Inger P		23 10 02 33	233	924 43 172	iph@bfo.no
	Sentralbord mil		05 105 694			
	Telefaks siv		23 10 02 25			
	Telefaks mil		0510 5655			
FU Fis B/gjest			23 10 02 44	244		

Nyutdannede sersjanter/kvartermestere og mottak ved ny tjenestegjørende avdeling!

Nå går det mot tiden da våre nyutdannede sersjanter og kvartermestere skal ut og avtjene plikttjeneste ved sine nye avdelinger. BFO får hvert år henvendelser fra våre medlemmer, både blant de som skal ut og de som har ansvar for å motta disse om hvordan dette skal gjøres.

I all enkelhet er det slik:

De nyutdannede har permisjon med lønn fra skoleslutt til oppstart ny arbeidsplass fra 1. juli -08 til 30. juni -09 for avtjening av 1. plikttjenesteår. Det som er avgjørende i mange tilfeller for at dette skal foregå til alles tilfredshet, er at den enkelte mottakende avdeling tar kontakt med det nye befalet, og koordinerer oppmøte og boligforhold direkte. Befalsskolene bør her være behjelpelige med å etablere denne kontakten. Her er det

muligheter for å avtale med den enkelte om eventuelt avvikende oppmøtetid og lignende. Blir man for eksempel enig om å møte før 1. juli, må tilsvarende fridager gis befalet senere osv.

Reise og flytting gjøres opp ved ankomst til mottakende avdeling. Beordring, reise og flytting dekkes iht Fredsregulativets (FR) del 2, pkt 5.5, 5.9 og 5.10. Reiseregning gjøres opp ved, og belastes mottakende avdeling, mens flyttingen saksbehandles av Forsvarets Lønnsadministrasjon (FLA), og den ansatte forholder seg direkte til FLA.

BFO anbefaler allikevel både skolene og mottakene avdeling å bistå plikttjenestebefalet med dette.

BFO ønsker alle lykke til med den nye tjenesten!

 Rune R

Lønnsoppgjøret

Partene i lønnsoppgjøret i statlig sektor ble den 23. mai enig om en tariffavtale, etter å ha meklet 20 timer på overtid. "Dette har vært en lang og beinhard mekling", sa BFO – lederen Didrik Coucheron, som var med på sin siste mekling. "Det er likevel bra at vi kom fram til et resultat som har en fordelingsnøkkel i samsvar med våre krav".

Rammen på oppgjøret er 6,2 % og gir alle et generelt tillegg på minst kr 16.000,-. Dette innebærer også at en del av etterslepet er kompensert.

Hovedtrekkene i oppgjøret er:

Generelle tillegg: Lønnstrinn 1-45 får 16.000,-, lønnstrinn 46-80 får 4,65 %, Lønnstrinn 81-92 får kr 32000.- Det ble avsatt 1 % til sentrale justeringer pr 1. juli og 1,3 % (+0,1 % resirk) til lokale forhandlinger pr 1. august. Coucheron sa til Offisersbladet at den økonomiske rammen gir store muligheter for ytterligere forbedringer i BFO – medlemmers lønnsvilkår. Grensen for boliglån i Staten Pensjonskasse er øket til 1 500 000.- Det har skjedd vesentlige endringer i fellesbestemmelsene blant annet ved at hjemmевакtsparagrafen er endret slik at den nå er i samsvar med Arbeidsmiljøloven.

Gruppelivsordningen har fått en forbedret oppbygging hvilket blant annet medfører at nedtrappingen forsvinner.

Bakgrunnen for at forhandlingene brøt sammen 29. april var at Statens i sin skisse ikke tok hensyn til at de statlige ansatte har et betydelig etterslep i forhold til privat sektor. Måten staten ønsket å fordele potten på var i direkte motstrid med våre krav. Sist, men ikke minst opplevde arbeidstakerpartene, at det ikke lå an til en løsning av AFP – saken. Den nye Hovedtariffavtalen har nå vært ute til uravstemning hos YS Stats medlemmer, og resultatet av avstemningen blir meddelt Staten medio juni.

 Av JLB

Utflytting av generalinspektørene

I Forsvaret jobbes det for tiden med å forberede flere av de oppdrag som sannsynligvis kommer som et resultat av Stortingets behandling av St.prop.nr. 48 og Forsvarsdepartementets utfordring av iverksettelsesbrevet til etatene.

Grenstabene har som mål at omstillingstiltakene skal gjennomføres raskt. Nå har det blitt slik at tidspunktet for når prosessen skal være ferdig har blitt den drivende faktor. Vi er bekymret for at det vil gå på bekostning av personellens rettigheter. De ønsker å være ferdige med omorganisering av ledelsesstruktur, endre arbeidsgivernivå og flytte GI-ene før neste sommer, altså sommeren 2009, men hvis man skal sikre personellet gjennom å følge lov- og avtaleverk i tillegg til å opprette en organisasjon som er dimensjonert for oppgavene, vil man tidligst være ferdig sommeren 2010. Altså først om to år.

Ved å skille ut generalinspektørene mister Forsvarsstaben store deler av sin utredningskapasitet, som var et argument for å opprette integrert, strategisk ledelse (ISL). Dermed vil en utflytting generere et behov for å styrke Forsvarsstaben med ressurser og kompetanse for å ivareta forsvarssjefens behov som etatssjef. Generalinspektørene vil få et tilsvarende behov for ressurser. BFO ser ikke noen gode argumenter for å gjennomføre en utflytting av generalinspektørene. Det vil kreve en økning av rammene, forvanske ledelsen av Forsvaret og svekke forsvarssjefen som etatssjef.

 Rune Rudberg/BFO
Forhandlingsleder

Likestillingsprisen gikk til Robert Mood

Den 27. mai fikk generalinspektøren for Hæren, Robert Mood, likestillingsprisen. - Mood har i flere år jobbet med kvinnepolitikk og for å få flere kvinner i Forsvaret,

sa forsvarssjef Sverre Diesen under overrekkelsen på konferansen "Kvinner i

fokus" på Akershus festning. - Generalinspektøren har en positiv holdning til kvinner og deres rolle i Forsvaret. Flere kvinner vil bedre Forsvaret som arbeidsplass og belyser samtidig behovet for kvinners tilstedeværelse i organisasjonen generelt og Hæren spesielt. Robert Mood har uttrykt ønsket om kvinnelig verneplikt, utdypet Diesen. Likestillingsprisen går til en person eller avdeling som har utvist godt lederskap i likestillingens ånd. Prisen er et diplom, en statuett og en blomsterbukett.

- Robert Mood uttrykte i sterke ordelag behovet for å få kvinner til Forsvaret generelt og Hæren spesielt. Han fremhevet de positive gevinster kvinner bidrar med som rollemodeller og som bidragsyttere i inn og utland, forteller Ragnar Dahl, forhandlingsleder i BFO.

Se for øvrig intervjuet av Robert Mood i denne utgave av Offisersbladet.

Forsvarets Pensjonistforbund 25 år

I forbindelse med forbundets 25 års jubileum, ble det arrangert en mottakelse på Akershus Festning, der Hans Majestet Kong Harald, Forsvarsministeren med flere, var invitert. Lederen av Forsvarets Pensjonistforbund, Arild Kristensen tok imot Majesteten.

Befalets Fellesorganisasjon og Offisersbladet gratulerer den spreke 25-åringen!

 holst.clausen@bfo.no

MARKEDSPLASSEN

Her kan våre lesere gratis sette inn små rubrikkannonser hvis de har noe til salgs, som kan være interessant for andre.
Dette kan være uniformer, uniformseffekter, eller lignende.

GALLAUNIFORM SELGES

Gallauniform for infanteriet selges kroner 4000,-.
Uniformen består av jakke og bukse i klede, samt skjorte med snipp. Uniformen passer for personer på ca 185 og 85-90 kg.
Kontakt Are på 481 99 500 eller bakkhaug@hotmail.com

VÅPEN TIL SALGS

Winchester custom cal 338 Win med Zeiss diavari 3-12X56T.
Zastava De Luxe 300 Win m/ gravyre på låskasse og utskjæringer på skjefte m/ Schmidt u. Bender 1,5-6x42. Benelli halvaut 308 Win m/ Schmidt u. Bender 1,5-6x42 Klassik. Browning BAR 338 Win m/EAW montasjeklakker. Star Baikal Taiga kombi, cal 12 – 6, x55 mm, m/ Tasco 2 – 8x32. Winchester halvaut hagle "Goose Gun", cal 12 Magnum. Ugarte haglegevær S/S, cal 20 Magnum. S&W revolver cal 357 mag og S&W pistol cal 22, selges også.
Alle våpen er svært velholdte og fine, og selges pga helsemessige årsaker!
Tlf 71 53 26 76 / 996 22 042.

Instant Shelter

Bruksområder:

Forlegning
Messer
Verksted
Lager

Ring 64 83 55 00

www.obwiik.no

rom for frihet

OMSTILLINGSBREV NR 4/2008

Når dette omstillingsbrevet leses har Stortinget fattet sine vedtak ifh St. prp. Nr. 48. Forsvaret blir pålagt mange og til dels omfattende omstillinger gjennom proposisjonen. Omstillinger som mest sannsynlig vil kreve betydelige resurser og i skrivende stund er det ikke avsatt en eneste krone til å gjennomføre tiltakene. Enkelte tiltak kan ikke forsvares rent økonomisk og det gjør ikke situasjonen enklere for et allerede presset Forsvar. Uansett det går mot sommer der omstillingen og våre kjære langtidstenkende politikere skal få litt ferie.

Kommandør Svein-Erik Bakke og noen av de som er ansvarlig for utarbeidelsen av Forsvarsbudsjettet.

Forsvarsbudsjettet 2009

BFO utarbeidet en omfattende høringsuttalelse som ble overlevert Forsvarssjefen (FSJ) 6. mai. Det er hevet over enhver tvil at vi er på samme banehalvdel når det gjelder forståelsen av de utfordringer vi står ovenfor. FSJ oversendte sitt budsjettforslag til Forsvarsdepartementet (FD) 8. mai, som nå styrer prosessen videre. FD vil oversende sitt forslag til Finansdepartementet i slutten av juli. I oktober vet vi mye om neste års økonomiske utfordringer, men det kan ikke være galt å si at det ikke blir bedre økonomiske tider neste år. I august-september starter arbeidet med virksomhetsplanen for 2009. BFO vil vektlegge kravet om en ressursmessig balanse og et forsvarlig arbeidsmiljø enda sterkere.

Arbeidstidsavtale ved JWC

Etter flere år med uenighet mht arbeidstidsavtale, er partene ved Joint Warfare Center vel forlikte. Ingen er helt fornøyd, men det var så langt man kom ved denne korsvei. Med litt drahjelp utenfra, samarbeid mellom sjef Oberst Trond Hellebust, tillitsvalgte og forsvarsstaben, falt brikkene på plass. Det er utrolig hvor lett det er å få til noe, om alle bare vil nok. Partene lokalt håper forhandlinger om en ny arbeidstidsbestemmelser for Forsvaret, vil ivareta det spesielle ved en norsk avdeling - på norsk jord - under utenlandsk kommando.

Møter i FHAMU 29. april og 10. juni

Jeg var spent på om beslutningsviljen var like stor som ved forrige møte og ble ikke skuffet.

Økonomiprojektet

Implementering av lønnsprosjektet har stor betydning for oss alle, oppstarten medførte at man måtte kjøre lønnskjøringen noe tidligere i juni. Nå blir det dobbelt bokføring frem til systemet er implementert, deretter må man legge inn alle data slik at man kan ta systemet i bruk etter sin hensikt. Denne gang gjelder det hovedsakelig lønn og regnskap, herunder en standardisering av prosesser, samt gi beslutningstakerne mulighet til få et helhetlig oversiktsbilde. Etter BFOs skjønn er det ingen vei tilbake, vi må bare lykkes. I den prosessen må alle akseptere en del oppstartsproblemer.

AMU-struktur i Forsvaret

Utvalget har vurdert ny AMU-struktur gitt at det blir endring i antall Driftsenheter i Forsvaret. Nå kan vel mange si at dette er å foregripe St. prp. Nr 48, men det er det ikke. FHAMU har vedtatt at eksisterende struktur videreføres, noen utvalg med endret navn, men med samme oppgaver. Der det etableres nye Driftsenheter skal det etableres ett nytt AMU. Dette ble vedtatt 10. juni.

Omstilling og kvalitetssikring

Brigader Steinar Amundsen la frem arbeidsutvalgets forslag til bestemmelser for kvalitetssikring av omstillingsprosesser mht ivaretagelse av arbeidsmiljø og personell i Forsvaret på møte 29/4. Endelig forslag ble vedtatt på møte 10. juni.

Dreiebøker for omstillingsprosesser

BFO la fram arbeidsutvalgets (AU) forslag til dreiebøker for omstilling. I prinsipp har AU utarbeidet en generisk dreiebok, som kan brukes ved enhver omstilling. Partene sentralt må avklare behandlingsform og tidslinjaler for hvert enkelt omstillingsprosjekt. Dreieboken omfatter de mest vanlige omstillingene, flat overføring, nedleggelse/opprettelse, budsjettendringer osv. FHAMU godkjente forslaget til generisk dreiebok til bruk i alle kommende omstillinger i Forsvaret 10. juni. FHAMU anbefaler ovenfor partene, at dreieboken legges til grunn for kommende omstillinger. Evt nye innspill bearbeides og evt implementeres av AU.

Andre saker som ble behandlet 10. juni

FHAMU behandlet svar til arbeidstilsynet vedrørende pålegg gitt 22. februar 2008. Brigader Arild Drægelid gikk gjennom foreløpige plan mht implementering av iverksettelsesbrevet til langtidsproposisjonen. PØS har uformelle møter med tjenestemannsorganisasjonene og FHVO, for å være best mulig forberedt på det som kommer etter. Avd dir Tom Simonsen opplyste om at sjef FST ønsker å behandle Forsvarssjefens (FSJ) gjennomføringsdirektiv (GFD) i ekstraordinært FHAMU-møte, rundt 21. august. Deretter skal FSJ GFD drøftes før det sendes ut i månedskifte aug-sept. Utover dette behandlet vi HMS handlingsplan for 2009, inkl budsjett for 2009 og Forsvarets HMS rapporterings- og styringssystem som vil være operativt mot slutten av året. I tillegg fikk vi en kort orientering om Forsvarets helse- og medarbeiderundersøkelse 2008, FHAMU legger undersøkelsen til grunn for kommende omstillinger (LTP).

Sentralt familieforum 6-7. mai

Oberstløytnant Grethe Moe Evensen hadde lagt opp et spennende og innholdsrikt program på den siste samlingen før sommeren. I korthet var følgende saker på agendaen:

Oblt Grethe Moe Evensen trekker i trådene.

Status familie politikk pr mai 08

- Familiedirektivet iverksatt 2006, hvor premissene for drift av sentralt Familieforum ble nedfelt. Det er etablert ca 85 familiekoordinatorer over det ganske land og det er etablert en felles Familiweb.
- Det gjennomføres kurs for familiekoordinatorer og samlivskurs (PREP) tilrettelegges for alle ansatte.

- Det er utarbeidet kontrakt for fjernarbeid/hjemmekontor.

Andre familiepolitiske tiltak i perioden 2006-08

- Personell disponeringsrunden er blitt mer forutsigbar, herunder kortere beordringstid utenlandsoperasjoner og utlysning over lengre perspektiv.
- Økt antall stønadsreiser (pendlere), mer fleksible samværsreiser, grenader-/tilsvarende og kontraktsbefal med forsørgerbyrde får 10 t/r stønadsreiser
- Endring i særavtalen for intops. Her nevnes at familietillegget er utvidet fra 1. jan 08, differensiert til 3/6000 kr pr mnd. I tillegg opparbeides 7 fridager pr mnd, man får 4 tariffestede hjemreiser pr år (kr 8000.- ved tapt tariffmessig reise), i tillegg en adm reise hvis operativt mulig. I tillegg dekning av barnehage/førskoleutgifter fra 1 år.
- Endring i BTF: Barnepassreiser er utvidet og gjort mer fleksibel. Det er gjennom BTF og særavtale gitt hjemmel for pårørendesamlinger (fra 20. jan 08). I tillegg hjemmel for reiser ifm veteransamlinger, FSJens minnedag og båreiseremoni.

Medarbeiderundersøkelsen 2008

Nå er ikke arbeidsgiver ferdig med analysen, men fellesnevnerne (mht belastning) i undersøkelsen er: Uforutsigbarhet, fravær fra hjemmet, ubalanse mellom oppgaver og resurser (mangel på kritisk kompetanse), uklare mål (og flere oppdragsgivere) og omstillingstretthet (spesielt i FLO). Det er utarbeidet en tiltaksliste hvor de ansvarlige er gitt konkrete oppfølgingsansvar for å bedre situasjonen.

Tiltak påbegynt i 2008

Man skal utarbeide retningslinjer for praktisk gjennomføring av tiltak som skal ha felles standard i Forsvaret, i tillegg utarbeides en ny personellstrategi med fokus på økt forutsigbarhet, fordeling av belastning og budsjettering av familietiltak.

Foredrag om videreutvikling av rollen som Familiekoordinator

Unni G. Skjærpe, har siden september 2007 vært i Tampa USA, ifm hennes manns jobb, ved US CENTCOM. Før avreise fikk Unni i oppdrag fra TRADOK, om å utarbeide en håndbok for Familiekoordinatorer i Norge. Håndboken skal samle de aktiviteter og utfordringer en familiekoordinator kan komme ut for, det er altså en form for et oppslagsverk om råd, tips og veiledning. Unni tok selv initiativ til å lære hvordan det Amerikanke Forsvaret utdanner sine Familiekoordinatorer ved Airman Family and

Unni Skjærpe er dyktig foredragsholder.

Readiness Center ved Mac Dill Air Force Base. Foredraget baserte seg på et 10 moduls kurs bestående av:

- Hva er en familiekoordinator?
- Bygge ditt eget team, fordele roller og ansvar. (Familiekoordinatorene skal etablere et fagteam som kan støtte avdelingen og familiekoordinatoren i jobben og i situasjoner som krever fagkompetanse)
- Passer du som Familiekoordinator, intervju og testing av deg som person.
- Samle informasjon og tilegne deg kunnskap om Forsvaret og de ressursene du kan trenge i jobben som familiekoordinator. Testing av dine kunnskaper!
- Samtaleteknikk, lette, vanskelige og "umulige". (Et kurs hvor vi fikk forskjellig grad av samtaler vi kan komme ut for i jobben vår.)
- Stressmestring, debriefing-teknikker.
- Kommunikasjonsleddet er deg, mediekontakt, infomøter etc. (Den viktigste delen av Familiekoordinatorens rolle er å kunne kommunisere og gi informasjon til de pårørende på en profesjonell måte).
- Støtte familier under deployeringer. Hva innebærer det?
- Førstehjelp ved mistanke om selvmordsforsøk. (Et kurs som gir deg muligheter til å kunne lese tegn og hvem du skal kontakte i slike situasjoner)
- Sikkerhetsansvar og personellbehandling. (Gjennomgang av sikkerhetsrutiner, taushetsplikt, graderinger etc).

Hun bidrar gjerne til i å bygge opp et slikt program i Norge, rettet mot norske forhold og de daglige utfordringene vi har. Gjennom familierelatert arbeid i Hæren siden -98 og flere egenopplevde erfaringer, har hun innsett betydningen av å bygge opp en solid kompetanseplattform for Familiekoordinatorene og ikke minst betydningen av å inkludere familiokoordinatorens rolle i avdelingenes daglige drift og øvingsprogram. Samarbeid og gjensidig forståelse er avgjørende for et godt resultat, både arbeids-, miljø- og familiemessig.

Andre forhold behandlet

Forsvarets Personelltjenester gikk gjennom felles retningslinjer for familietiltak, de enkelte kapitteleierne gikk gjennom status innen sitt område. I denne sammenheng anmerker BFO at Hæren fortsatt er den som har mest trøkk, men de andre har begynt å bevege seg. Ellers gikk Oblt Grethe Moe Evensen gjennom belastningsutfordringer i Forsvaret, innmeldte saker og startet opp med revidering av familiedirektivet.

Evaluerer av Hovedavtalen m/tilpasningsavtale

Jeg hadde gledet meg til å høre at de fleste hadde evaluert samarbeidet mht medbestemmelse, utvikling av lederskap og et godt arbeidsmiljø, men jeg ble skuffet. Kun et fåtall avdelinger hadde fulgt opp HATAs § 1.11 og § 3. De avdelingene som hadde sendt inn rapport var overveiende positive og kunne rapportere om en positiv utvikling. Tilbakemeldingene fremhever at behandlingsformen mht FS 07 ga mye støy. De som hadde etablert informasjons- og samarbeidsavtaler hadde bare positive tilbakemeldinger.

Avd dir Tom Simonsen, U dir Jan Helge Pettersen og Seniorrådgiver Marit N Evenstad.

Totalt var det kommet inn i underkant av 30 referater, samt en 3-4 arbeidstidsavtaler. PØS er langt fra fornøyd med så dårlig respons, selv etter 3 purringer. FST m/underlagte avdelinger var best med 11 referater, deretter fulgte FLO med 7 referater, HV 3, Sj 2, Luft 2, Hæren 0 osv.

YS pensjonsutvalg – særaldersgrenser

8. mai hadde vi møte i pensjonsutvalget i YS, denne gang var temaet særaldersgrenser. BFO overleverte et skriv som beskrev situasjonen i Forsvaret, da de rapporterte FAD hadde sendt ut som saksgrunnlag, i svært liten grad omhandlet de spesielle arbeidsforhold befalet er tilsatt på. I motsetning til mange andre, er vår særaldersgrense etablert gjennom lov, mens de fleste andre er etablert gjennom tariffavtaler. Særaldersgrensene vil bli et tema på neste års tariffoppgjør og det er et uavklart spørsmål om dette også vil gjelde særaldersgrensene i Forsvaret.

Forsvarssjefens virksomhetsplan

Siden siste omstillingsbrev har vi hatt flere møter. Gjenganger på agendaen har vært årsverksutviklingen (utgangspunktet for 2008 var 16 321 ÅV, i skrivende stund er vi 16 349 ÅV). I tillegg er økonomi og utvikling av Forsvarsbudsjett 2009, faste agendapunkter. Vi har også blitt informert om FSJ GFD, prosjekt sertifisering, reduksjon av sikkerhetsstyrker til Afghanistan, info om kommunikasjonsenheten i FD, utrangering av overskuddsboliger og kvarter mv.

Oblt Dag Erling Jenssen leder møtene om FSJ VP.

Status økonomi 2008

Et forventet underskudd på driftsregnskapet i størrelsesorden 1.3 mrd kr er ikke mindre en dramatisk. Det BFO hevdet sist år, ser ut til å skje. BFO hevdet at man bør budsjettere med utgangspunkt i siste års forbruk, men når vi lager et optimalt budsjett og former virksomhetsplanen utfra det, må det skjære seg – som det har gjort de siste årene.

Allerede 18. april påla FD Forsvarssjefen om å redusere aktiviteten mht internasjonale operasjoner, virkningen av det er vel kjent gjennom mediaomtale. Det som kanskje er mindre kjent er at reduksjonen av styrkene i Afghanistan, som skulle gi bedret sikkerhet for våre styrker, var utelukkende økonomisk begrunnet. Jeg minnes en viss minister, som hevdet at når det gjaldt sikkerhet, skulle det ikke stå på penger. Underskuddet (nær 300 mill kr) for styrkene i utenlandsoperasjoner er uavhengig av den driftsmessige ubalansen her hjemme, men utenlandsengasjementet påvirker i stor grad virksomheten i Norge, i form av vakanser, økt belastning, overtid osv.

Langtidsplanen (St. prp. Nr 48) sier at Forsvaret skal være i balanse i 2012. Det eneste jeg kan si med sikkerhet er at det ikke vil skje. Dette har forskjellige regjeringer hevdet i alle langtidsproposisjoner og de har feilet alle som en. Det tragiske er at de ikke synes å ta lærdom av de erfaringer som er gjort. Forutsetningen for å lykkes, er å bringe Forsvaret i balanse nå – ikke om 4 år, da er situasjonen enda verre – tro meg.

Brigader Atle Bastiansen.

Forsvarssjefens gjennomføringsdirektiv

Det er brigader Atle Bastiansen som fører an i utarbeidelsen av Forsvarssjefens gjennomføringsdirektiv (FSJ GFD) ref St prp nr 48. Han hadde ikke sagt mange setningene før elementer fra FS 07 ble fremtredende, elementer som i svært liten grad er reflektert i St. prp 48. Her nevnes en reduksjon fra 72 til 10 driftsenheter i Forsvaret, etableringen av INI-organisasjonen osv. Gjennomføringsdirektivet omhandler i tillegg alt det andre som ikke er nevnt i proposisjonen.

For å gjøre det "enkelt" har FST etablert et eget møteforum for å ta styring med gjennomføringen av omstillingen. Da har vi ett forum i FD, ett i FST, ett ifm FSJ VP og ett i FHAMU. Dette virker uryddig og vil på ett eller annet tidspunkt medføre utfordringer vi har møtt før. Etter at FSJ GFD er gitt ut, vil endringer bli tatt som R&T til FSJens virksomhetsplan. BFO forutsetter at det avsettes økonomiske midler for omstillingen, alternativt reduserer andre oppdrag. Dette er helt nødvendig for å skape et resursmessig grunnlag til å gjennomføre de tiltak som skal sikre en forsvarlig omstilling.

FSJens gjennomføringsdirektiv vil bli behandlet i et ekstraordinært FHAMU- møte rundt 21. august, deretter skal direktivet drøftes før det sendes ut i månedskifte august. FSJen har vært klar på at omstillingen starter ved utsendelse av GFDet, endringer vil bli tatt gjennom R&T til FSJens virksomhetsplan.

Fungerer virksomhetsplanen?

Oblt Ole Petter Gundersen kom innom BFO på sin vei til nytt møte i SAMU Forsvarsbygg (tilsvarende FHAMU) i starten på juni. Han har mye av ansvaret for rydding av skytefeltene på Hjerkin skytefelt - et felt som skal tilbakeføres for sivile formål. Ved drøfting av årets virksomhetsplan hadde BFO lagt litt vekt på de ressursene som kapitelleierne ble pålagt å avgi som støtte for ryddearbeidet og spurte om han hadde fått den støtten, som er beskrevet i VP. I korthet var tilbakemeldingen som følger:

- Svært liten respons på skriv fra Forsvarets ammunisjons- og EOD skole Pr 3. juni mangler 8 av 16 EOD-operatører for uke 25-26, ukene 33, 35, 37 og 39 har også store mangler.
- Leger er overhode ikke skaffet til veie, vi har ordnet med privat lege for uke 25-26, resten uklart.
- Utfordringer med å få soldater, nå er problemet luftforsvaret og uke 33. Hvem tar opp saken?
- Vi kan rydde effektivt i 4 dager pr uke pga arbeidstidsbestemmelsene. Dette kan medføre at prosjektet ferdigsstillelse utsetter i flere år.

Oblt Ole-Petter Gundersen vår mann i SAMU FB.

Forsvarssjefen har personlig involvert seg i å få kontroll med overtidsbruken, når skal han involvere seg i å ta kontroll over egen virksomhetsplan?

Forsvarssjefens Rusmiddeldirektiv

3. juni var det møte i Forsvarets rusmiddelutvalg (FRMU). Av saker som var oppe nevnes rusmiddeldirektivet, årsrapporten angående rus, HMS-handlingsplan og aksjon «Bry deg». Hovedsaken var nytt rusmiddeldirektiv, med noen få endringer, anbefalte utvalget at direktivet ble sendt ut på høring. Vi var litt kritisk, i det PØS også gjennomgår direktivet og vi vet ikke hvilke endringer arbeidsgiver gjør før det blir sendt ut. Det er ventet at direktivet vil bli iverksatt med virkning fra 1. januar 2009. FRMU anbefalte at man brukte første del av 2009 til å implementere direktivet og høsten 2009 til å fokusere på narkotika gjennom aksjon «Bry deg». Arbeidsgruppen som har utarbeidet forslaget har vært bredt sammensatt og BFO vil gi honnør til lederen av arbeidsgruppen, Hilde Marie Kvile for vel utført jobb.

Vi benytter anledningen til å ønske dere alle en riktig fin sommer!

ragnar.dahl@bfo.no

BFALETS FELLESGORGANISASJON

BFO butikken

Medlemsfordeler i BFO.

Befalts Fellesorganisasjon lanserer i disse dager er nytt sortiment av flotte produkter i BFO-butikken, som kan benyttes kun av våre medlemmer. Du kan kjøpe anerkjente merkevarer til fornuftige priser! Surf og kjøp dine sommergaver i BFO-butikken.

Vervekampanje

For hvert betalende medlem du verver opparbeider du deg et gavekort pålydende Kr. 1000,00 Dette gavekortet kan brukes i BFO-butikken.

Verver du 2 medlemmer opparbeider du deg gavekort på Kr. 2000,00 osv.

Mer info om BFO-butikken og gavekort/ evt vervepræmier, finner du under medlemsfordeler på www.bfo.no

KAFO – en mulighet til å påvirke

I løpet av de siste to årene har KAFO jobbet med mange forskjellige saker. Disponeringsordningen, kvinner i Forsvaret, rekruttering til Forsvaret, fremtidig befalsutdannelse, økonomisk kompensasjon til kadetter og yrkestilsetting og løytnantsgrad etter endt krigsskole for å nevne noe. Noen ganger har vi truffet blink, andre ganger har vi bommet og siktet på nytt. Gitt opp har vi aldri gjort.

Det som kjennetegner, etter mitt skjønn, alle de menneskene jeg i løpet av to år har møtt i KAFO og BFO er et ønske og en vilje til å forbedre tilværelsen for oss som er en del av Forsvaret, uavhengig av organisasjonstilhørighet. Støtten KAFO har opplevd fra OTVer og sekretariatet i K-12 har vært upåklagelig, noe som også har bidratt til å lette presset i en hektisk skolehverdag. Samarbeid på tvers av organisasjonene mener KAFO er viktig, og samarbeidet med NOFKA både lokalt og sentralt har vært både lærerikt og nødvendig. Sammen representerer vi det store flertallet av krigsskolekadetter, og KAFOs innspill har fremstått med ytterligere troverdighet og tyngde.

De siste månedene har vært fylt med mye skolerelatert arbeid, og når dette skrives er landsstyret etter planen fire dager unna sitt siste styremøte før sommeren. Ved forrige høstkonferanse fikk landsstyret fornyet tillitt, samt det ble utvidet med tre plasser. Denne kontinuiteten gjør at ved neste høstkonferanse er det flere ressurssterke travere som ikke kan stille til gjenvalg og et relativt "nytt" styre må dannes.

Jeg liker å ha hodet både høyt og lavt, så lenge det er over vannet. Dette innebærer også andre engasjement, blant annet i kadettsamfunnet Valkyrien her på Sjøkrigsskolen. Et bredt engasjement er jeg ikke alene om, og det kjennetegner flere av landsstyremedlemmene. Likevel mener jeg KAFO arbeid skiller seg ut fra andre verv og aktiviteter på skolen i muligheten til å påvirke på et høyt nivå. Det er kort vei til toppen. Det at vi blir hørt er motiverende og skaper et ytterligere driv.

Vårkonferansen har de siste to årene vært lagt til henholdsvis Moskva og Berlin. Høyt læringsutbytte samt konstruktiv jobbing med relevante tema gjør dette til enestående arenaer for kadetter fra Kuhaugen, Linderud og byen mellom de syv fjell, for å dele erfaringer og tanker på tvers av skolene. Jeg observerer også at når det dukker opp nye ansikter på høstkonferansen eller vårkonferansen kommer de igjen. Så hvis du som kadett har tid til å være med på høstkonferansen, grip muligheten og finn ut av hva du har muligheten til å delta på! Det å stille til valg i landsstyret er en avgjørelse og erfaring jeg aldri har angret på og ikke ville vært foruten. Jeg personlig håper at neste års KAFO leder får et godt og variert styre slik at seilasen kan fortsette med like godt driv som organisasjonen har hatt med Tomas som rommann.

For å få dette til så utarbeider KAFO i disse dager en toårig perioderapport der vi prøver å få dokumentert historien på en best mulig måte. Den skal også kunne brukes som en erfaringsrapport og skape oversikt over de siste to årene. Mye har blitt gjort, men det er ingen grunn til å hvile på eventuelle laurbær. Muligheten til å påvirke sin egen fremtid er i høyeste grad reel. Grip den!

Med ønske om en god sommer

Alexander Ancher Elboth
KAFO Landstyret

Vi virker!

I uke 23 ble BFOs 7. ordinære kongress avholdt på Thon Hotel Opera i Oslo. Alle regioner, samt hovedstyret og BFOs ungdomsorganisasjoner KAFO og BESO var representert. Selve kongressen bar preg av grundig forarbeid, innsats og profesjonalitet fra ledelsen. Vi i BESO fikk virkelig oppleve demokrati i sin helhetlige praksis, og at demokrati tar tid... Men hva er vel mer verdt å bruke tid og krefter på enn nettopp demokrati? Jeg kan ikke komme på stort annet enn å vedlikeholde det.

Vi i BESO har siden januar planlagt at det var en sak vi veldig gjerne ville fremme på kongressen, og den saken omhandlet kvinner, kvotering og likestilling. Vi ville gjerne legge til et punkt på BFOs handlingsprogram for neste kongressperiode om å jobbe for riktige og harmoniserte opptakskrav til Forsvarets skoler, samt jobbe mot bruken av dispensasjoner fra disse. Det var også av stor betydning at KAFO og flere av delegatene stilte seg bak vårt forslag til en resolusjon. Selv om vi ikke fikk akkurat vårt forslag gjennom, følger jeg allikevel at vi appellerte til kongressen da en jevngradig resolusjon ble vedtatt av flertallet. Vi var tre delegater fra BESO, samt en som representerte BESO i hovedstyret. Alle var vi enige i at vi fikk satt et preg på kongressen i form av deltakelse og engasjement, og det var tross alt det vi ville oppnå.

Siste kongressdag var det tid for valg, og et nytt hovedstyre ble enstemmig vedtatt på bakgrunn av solid og gjennomført arbeid fra valgkomiteen. Jeg vil utrette en stor takk til tidligere leder Didrik Coucheron for et godt samarbeid og mange gode råd i vår søken etter å utrette en forskjell. Samtidig vil jeg gratulere det nyvalgte hovedstyret og nyvalgt leder og nestleder, Eivind Solberg og Jens Jahren. En spesiell gratulasjon rettes også til KAFO leder Tomas Bakke som ble valgt som styremedlem i BFOs hovedstyre.

Under selve kongressen, som er BFOs høyeste organ, fikk vi i BESO oppleve at det nytter å jobbe for de sakene vi brenner for. Forslaget om at befalelever skal gå som korporaler i sitt praksisår (jfr PET 15), var noe vi tidligere gikk sterkt imot. Vi hadde flere dialoger med forsvarsledelsen, og sendte flere brev til forsvarsministeren. Forslaget ble til slutt ikke vedtatt på Stortinget, noe vi tar litt av æren for. Vi blir hørt til tross for at vi ikke har mer enn en S på skuldrene. Vi vil og vi kan utrette noe for befalelever landet over.

Vi virker!

Med dette vil jeg ønske alle
en riktig god sommer!

Per Øyvind Stranna Tvetene
Nestleder BESO

PS: Snart er det vinkler på skuldrene folkens ;-)

Første britiske UAV skvadron

Britenes Royal Air Force (RAF) har fått sin første UAV skvadron, No 39 Squadron som er oppsatt med General Atomics MQ-9 Reaper. Britene har tidligere operert som del av US Air Force's 432nd Wing.

Britene planlegger nå å kjøpe ytterligere ti MQ-9A, fem bakke kontrollstasjoner, GCS (Ground Control Station), ni Multi-Spectral Targeting Systems (MTS-B) og ni AN/APY-8 Lynx Synthetic Aperture Radar/Ground Moving Target Indicator (SAR/GMTI). Kjøpesummen er trolig 1,07 milliarder dollar.

MQ-9 Reaper har en maks takeoff vekt på 4,763 tonn, marsjfart på 370 km/t, topphøyde på over 9100 m og kan fly i 14 timer. Den kan føre AGM-114 Hellfire missiler og GBU-12 Paveway II laserstyrte 274 kg og GBU-38 JDAM (Joint Direct Attack Munition) treghets/GPS-satelittstyrte 250 kg bomber.

USA mister Predator

MQ-9 Reaper er en større versjon bygget på den velkjente General Atomics MQ-1 Predator væpnede UAV-en. I vår mistet USA to Predator i Irak på mindre enn en uke.

3. april krasjet en MQ-1 under landing på Balad flystasjon. 9. april krasjet en MQ-1 som opererte fra Ali flystasjon i det sørlige Irak 80 km nord for Bagdad. Med dette har USA mistet seks Predator på 15 måneder. Samtlige krasj synes imidlertid å være forårsaket av tekniske feil eller operatør-feil og ingen av nedskytinger.

Minst 18 ble drept da en amerikansk MQ-1 Predator bombet et hus i Bajaur i Pakistan 14. mai. Reaksjonene på pakistansk side var skarpe, men dette er ikke første gang USA bruker ubemannede systemer til å angripe mål på pakistansk territorium.

Også Nederland velger Raven UAV

Nederland har bestilt tre systemer AeroVironment RQ-11B UAV-er for en kjøpesum på 7,7 millioner dollar. I fjor høst gjorde danskene et hastekjøp av Raven B for rask deployering til Afghanistan.

Et Raven system består normalt av tre Raven UAV-er, en bakke kontrollstasjon og en videoterminal. Raven veier bare 1,9 kg og sendes opp for hånd. Foruten Danmark og nå Nederland, bruker USA, Italia, Spania og Australia Raven. AeroVironment produserer også de kjente, små UAV-ene Wasp og Puma, og har totalt levert mer enn 9000 UAV-er i denne klassen.

Flere europeiske ubåter

Italia har besluttet å anskaffe ytterligere to Type 212A dieselelektriske ubåter med brenselcelle AIP (Air Independent Propulsion), i tillegg til de to som heiste flagget i 2005 og 2006. Dette kommer etter at Tyskland høsten 2006 økte sin ordre på Type 212A fra fire til fem.

De to nye italienske Type 212A blir oppgraderte og vil trolig bli levert i 2016, da fem gamle Sauro-klasser ubåter etter planen tas ut av tjeneste.

Type 212A er tysk og bygges av ARGE U212 Consortium (Howaldtswerke og Thyssen Nordseewerke). De er på 1840 tonn neddykket og har i tysk tjeneste seks 533mm torpedorør, og fører 14 DM-2A3 Seehecht eller DM-2A4 trådstyrte torpedoer eller Polyphem fiberoptisk styrte missiler. De kan også legge miner. I italiensk tjeneste fører de 14 Whitehead Alenia A-184 Mod.3 eller DM-2A4 torpedoer. Også de italienske Type 212A kan legge miner.

Av John Berg,
forsvarsanalytiker

Flere russiske Froskeføtter

Russernes Sukhoi Su-25 (NATO-betegnelse Frogfoot) nærstøttefly, en slags parallell til USAs A-10 og velkjent fra Afghanistan på 1980-tallet og Tsjetsjenia på 90-tallet, er nå i produksjon igjen i oppgradert versjon. Én-seters versjon Su-25BM er under levering og i vår ble den første Su-25UBM to-seters, full væpnede treningsversjonen presentert.

Flere ubåtkonsepter

Det arbeides nå med flere konsepter for mindre dieselelektriske, ofte AIP-utstyrte, ubåter i Europa. Ett av dem er Type 210Mod. som utvikles av Howaldtswerke Deutsche Werft, som i dag er ubåtdivisjonen innen ThyssenKrupp Marine System (TKMS).

Vår Ula-klasser er som kjent basert på Type 210 og Ula er utgangspunktet for Type210Mod. konseptet. Våre Ula-er kom i tjeneste i tidsrommet april 1989 - april 1992. Målsettingen er å integrere teknologi som senere er utviklet for Type 209, Type 212A og Type 214. Det tas sikte på operasjonsdybde ned til 250 m.

Blant forbedrede og nye teknologier som planlegges for Type 210Mod. er automatisering og akustisk demping fra Type 209/1400, og fremdrifts og elektriske systemer fra Type 212A. Hovedmotoren planlegges å bli en Siemens PERMASYN med ekstremt lav turtall og akustisk signatur. Atlas Elektronik er inne i arbeidet med en versjon av ISUS90 kommando- og kontrollsystemet for Type 210Mod., som får åtte 533 mm torpedorør og plass for seks ekstra torpedoer eller missiler. Det planlegges 20 køyer, og med to-vakt ordning vil besetningen kunne bli helt nede på 15, og 21 med tre-vakt ordning. Type 210Mod. får ikke AIP.

Tyskerne får Puma

Den tyske hærens nye Puma beltegående stormpanservogner settes nå i produksjon. Puma er utviklet av et joint venture mellom Krauss-Maffei Wegmann og Rheinmetall.

En Puma får en besetning på tre og kan ta seks infanterister. Hovedbevæpning blir en 30 mm Mauser MK 30-2 maskinkanon med 200 granater og 200 i reserve. Med basispanser veier en Puma 31,45 tonn og med tilleggspanser 40,7 tonn. Maks vekt fullastet er 43 tonn. Toppfart på vei er 70 km/t, levert av en MTU 10V 892 diesel som yter 800 kW ved et turtall på 4250.

FRA DEN REVOLU

til Linderud

Shahram Ariafar, fagansvarlig for militær geografi ved Krigsskolen har levd et liv utenom det vanlige. Her får du historien om hvordan han kom fra den iranske revolusjonære garde til Krigsskolen på Linderud.

Tekst & Foto: Torbjørn Kjosvold

Vi befinner oss på kontoret til Shahram Ariafar ved Krigsskolen på Linderud. Veggene er dekket med diplomer og foran meg sitter en særdeles pratsom iraner med et blendene hvitt smil han ikke har vane med å spare på.

Ariafar ble født i Teheran 1975 og vokste opp i et land i totalt kaos. Etter Iran–Irak krigen var over gikk han inn i den revolusjonære garde og begynte på en bachelorgrad i luft og romfartsteknologi ved det iranske militære universitetet. Som offiser hadde han ansvaret for 40–50 soldater.

– Treningen av soldater var mye tøffere enn her i Norge. På en stor militær øvelse døde 140–150 soldater, noe som ikke var uvanlig i Iran, røper han.

I sin tid i den revolusjonære garde ga han informasjon til opposisjonen, noe som regnes som å være landsforræderi og dømmes med døden. I 1997 ble han avslørt.

– Med en far som var i fengsel for ulovlige politiske aktiviteter og jeg som ble avslørt som informant for opposisjonen måtte jeg forlate landet for å ikke bli drept.

Shahram skaffet seg falskt pass og innen 24 timer flyktet han mot Aserbajdsjan.

– Vi kom til grenseovergangen klokken tre om natten og måtte vente til grensen åpnet klokken ni om morgenen. De seks timene er de lengste og verste i hele mitt liv, betror han.

Da tiden endelig kom for å komme over grensen ville grensevaktene nekte han innpass i Aserbajdsjan.

– Jeg hadde med meg 1500 dollar totalt jeg skulle klare meg på. 1000 dollar måtte jeg betale grensevaktene for å komme over grensen. Det er utrolig mye korrupsjon i Iran, tankegangen som rå i Iran er at jeg betaler for å komme over grensen, grensevakten får mer penger til å mate familien. Han er glad jeg er glad, sier Shahram.

Uskyldig anklaget

Shahram reiste til hovedstaden i Aserbajdsjan – Baku, for å kontakte FNs Høykommisjonær for flyktninger om hjelp, men det viste seg å være vanskeligere enn antatt.

– FNs høykommisjonær får besøk av tusenvis av flyktninger, og da jeg fortalte historien min ble jeg ikke trodd. Jeg ble

bedt om å komme tilbake om en måned eller to.

– Jeg gikk derfor til den Israelske ambassade for hjelp. Da jeg gikk ut kom det opp fem eller seks svarte biler opp til meg. Før jeg visste ordet av det satt jeg inne i en av bilene med en hette over hodet.

– Vi kjørte i to eller tre timer og kom frem til et sted hvor jeg ble avhørt. De ville vite hvorfor jeg hadde vært på den israelske ambassaden og sa at jeg kunne være en terrorist som hadde blitt sendt til Baku for å lage faenskap.

– De torturerte meg og hang meg opp naken.

Shahram ble sittende i fengsel i en måned og mistet 26 kilo. Han fikk mat en gang om dagen, råttent brød og vann. To timer i uka fikk han være ute hvor han var nødt til å bevege seg hele tiden. Hvis ikke kom 10-15 soldater og banket han opp.

– Aserbajdsjan har ikke penger til å prioritere det å ta vare på forbrytere, forklarer han.

– Når jeg forteller vennene mine at jeg har sittet i et fengsel utenfor hovedstaden i Aserbajdsjan der 160 000 mennesker ble drept har de vanskeligheter for å tro meg.

SJONÆRE GARDE

Etter en måned under forferdelige forhold henter vaktene han og tar han med i et rom hvor en ukjent mann sitter.

– En av forhørerne sier, kjenner du denne mannen?

Det viste seg at den ukjente mannen var Israels ambassadør som hadde forklart for agentene at Shahram ikke var en terrorist, men en totalt fremmed som hadde kommet til den israelske ambassaden for å få hjelp til å flykte.

– Jeg tror de visste at jeg var uskyldig hele tiden.

Veien til Bodø

Etter å ha levd på stjålen mat og holdt husvær hos bekjente i to måneder fikk Shahram nok og oppsøkte FNs høykommisjonær igjen.

– Jeg måtte trenge meg forbi flere politimenn for å komme inn. Heldigvis ble jeg gjenkjent fra siste besøk da jeg endelig kom gjennom. Jeg forklarte han situasjonen min. Jeg ble endelig trodd og han kontaktet statsministeren av Aserbajdsjan og fikk en garanti for min sikkerhet.

– Etter en uke ble jeg sendt til Bodø med følgemenn som var med ikke for å passe på meg, men for å sørge for at jeg kom trygt frem.

Han landet i et snødekket Bodø i februar 1998.

Hvordan var det å komme til et så annerledes land?

– Det var 19 kuldegrader og jeg hadde aldri sett så mye snø før. Det å komme fra Baku med seks millioner mennesker til Bodø var veldig spesielt. Jeg spurte meg selv – hvor var alle folkene?

Norsk på ni måneder

Shahram ble i Bodø i 15 måneder og lærte seg norsk. Etter bare ni måneder tok han norsktesten som vanligvis ikke taes før etter fire år.

– De ble ganske overrasket da jeg besto den testen, forklarer han.

De første årene i Norge tok han cand. mag. i datateknikk ved Høgskolen i Buskerud, som sivilingeniør tok han utdanning innen prosessautomatisering på Høgskolen i Telemark.

– Da jeg flyttet til Oslo sendte jeg ut over 250 søknader uten å få et eneste intervju. Det var litt vanskelig. Hadde det stått et norsk navn på søknaden tror jeg virkelig at jeg hadde fått jobb.

Men Shahram lot seg ikke knekke og reiste til Frankrike hvor han jobbet og tok en master i Space studies ved International Space University i Stratsbourg for så å få jobb innenfor sitt fagfelt også i Tyskland.

En gründer oppstår

November 2005 blir Corona Space Surveillance centre etablert i Oslo som det første romovervåkingscenteret i Europa.

En av grunnleggerne og administrerende direktør er Shahram Ariafar.

– Vi fikk stipend av innovasjon Norge til å starte Corona Space og vant andreplassen i Dnb Nors innovasjonskonkurranse i 2006, sier en stolt Ariafar.

I dag jobber han som instruktør ved Krigsskolen Linderud og er emneansvarlig for Geomatikk og landmåling, database og programmering, geomatikk 2 og geospatial intelligence.

Hvordan er det å jobbe på krigsskolen?

– Jeg har blitt tatt veldig godt imot her. Jeg er ikke en person som kan sitte inne på et kontor og gjøre det samme i ti år, men her er ingen dag det samme. Vi har et utrolig godt læringsmiljø og elevene er så ivrige etter å lære.

– Ville gjort det samme om igjen

Shahram Ariafar er bare 33 år men har levd et utrolig liv.

– En gang iblant sitter jeg og tenker på hvordan det hadde vært å leve et normalt liv. Men hvis jeg kunne ha blitt født igjen ville jeg ha gjort akkurat det samme. Jeg er kjempefornøyd med det jeg har gjort, man får et annerledes perspektiv på livet.

– Når jeg hører andre klager over ting som å ikke ha råd til den type bil de drømmer om, eller liknende tenker jeg bare at jeg har levd av å stjele fra matbutikker. Har jeg ikke råd til å kjøpe meg luksusbil så er det helt greit, sier Shahram og smiler.

Forsvarets kvinnekonferanse

27. mai 2008

Kvinnekonferansen ble arrangert for 5. gang i år. Denne gang var Forsvarets Logistikk-organisasjon (FLO) og Generalmajor Trond R Karlsen ansvarlig for gjennomføringen. Et prikkfritt arrangement, under dyktig ledelse av konferansier Flaggkommandør Lars Johan Fleisje. Både program og faglig innhold, i kombinasjon med meget dyktige foredragsholdere, gjorde sitt til at det ble en opplevelsersrik dag. På toppen av det hele ble Generalinspektør for Hæren Generalmajor Robert Mood tildelt Forsvarets likestillingspris.

FSJ ønsker velkommen.

GIH får likestillingsprisen.

Politimester Christine Fossen.

Brig Kristin Lund.

Oblt (P) Elisabeth A.

Av forhandlingsleder **Ragnar Dahl**

"God morgen alle sammen og velkommen til Kvinnekonferansen 2008" åpnet Flaggkommandør Lars Johan Fleisje, da han ønsket over 200 deltakere velkommen til konferansen. Han gikk kort gjennom programmet og avsluttet med; Mine damer og herrer! Forsvarssjefen.

Forsvarssjefen sto for den offisielle åpningen

Forsvarssjef General Sverre Diesen åpnet konferansen med spørsmålet, har rekrutteringen av kvinner vært vellykket så langt? Prosentvis ser det ut som om vi står på stedet hvil, men vi gjør ikke noe galt om vi ikke når prosenten med en gang. Avgjørende for rekrutteringen er en vesentlig høyere andel kvinner i førstegangstjenesten og sa at det største hinderet er at Forsvaret avskrives

intuitivt, fordi Forsvaret oppleves til å være en mannegreie. Han fremhevet betydningen av årets innrykk, herunder betydningen av mottak av personellet og la vekt på at trakassering er uakseptabelt og sa at smerteterskelen for feil er meget lav.

Han avsluttet sin innledning ved å si at Forsvaret kan gjøre mye, men kvinnen må også bidra gjennom å søke stillinger som kvalifiserer for større utfordringer. Han var klar på at tjenesteløpet må kunne forsvare kvinnesatsningen og avsluttet med at det er like viktig å beholde kvinner som det å rekruttere kvinner.

General Robert Mood fikk Forsvarets likestillingspris

FSJen sa at Forsvarets likestillingspris gis til en person eller avdeling som gjennom handling, godt skjønn og lederskap i likestillingsens ånd ansees verdig. Mange og gode kandi-

dater var foreslått og vurdert og om prisvinneren sa Forsvarssjefen at GIH gjennom flere år har jobbet målrettet for å øke kvinneandelen i Forsvaret og særlig i Hæren. Han har belyst behovet for kvinners tilstedeværelse i organisasjonen og har uttrykt ønske om kvinnelig verneplikt. Generalen har gjennom ord og handling vist at Hæren skal være en attraktiv arbeidsplass for kvinner og overrakte GIH plakett, blomster og en hedersbevisning.

GM Robert Mood fremholdt i sin takketale at kvinner bidrar til et mer helhetlig Forsvar i inn og utland og fremholdt betydningen kvinner har hatt og har for et godt arbeidsmiljø. Offisersbladet og BFO stiller seg i rekken av gratulanter. Denne prisen var virkelig fortjent.

Sjef FLO ønsker flere kvinner til egen organisasjon

Generalmajor Trond R Karlsen åpnet litt humoristisk ved å etterlyse flere yngre menn, da han mente disse hadde et potensiale i å

Bursdagssangen for Fossen.

Sveri.

Statssekretær Espen Bart Eide.

utvikle interessen for kvinner. FLO har en utfordring i det å rekruttere og beholde kvinner. Forsvaret konkurrerer om arbeidskraften og generalen mente Forsvaret burde satse enda mer på positive tiltak for de ansatte og familien. Han sa at færre baser som grunnlag for færre beordringer og en bedre familierpolitikk har "druket" litt ift til debatten om økonomi og ressurser. Han sa videre at vi må øke kvinneandelen, både på militær og sivil side, det vil gi et bedre Forsvar. Han sa vi må ta tiden til hjelp, men det er viktig at vi er utålmodig. Rekrutteringen må gis topp prioritet.

Kvinnesatsningen i Politiet

Politimester Christine Fossen er sjef for Søndre Buskerud Politidistrikt med vel 400 ansatte. Et fyrverkeri av en dame, som hadde mange gode poenger fikk latteren til å sitte løst. Hun åpnet med å si at hun hadde

bursdag, man må markedsføre seg litt slik at noen får mulighet til å gjøre noe, sa hun til stor munterhet i salen. Hun henvendte seg direkte til kvinnene så at ønsket man å gjøre karriere, må man være villig til å gjøre noe. Det er tøft, ofte må kvinnen dele dette "noe" med familien, barn og karriere. Kvinnelige rollemodeller må bidra til å oppheve de negative kulturene ift til å få kvinner opp og frem, og fremholdt at vi ikke bare skal ha frem kvinner, men også dyktige menn. I et mannsdominert yrke må lederen være klar på at minst like viktig som det å rekruttere er det å beholde kvinner i organisasjonen. Avslutningsvis oppfordret hun kvinnene til selv å være aktiv, søk utdanning tørre å markedsføre de verdier kvinner representerer i en hver organisasjon. Som takk for et artig foredrag reiste alle seg og sang bursdagssangen for politimesteren.

Hvordan markedsføre seg som kvinne?

Jon Alfsen fra Hartmark Consulting snakket om det å markedsføre seg, det ble en snau time med mange gode poenger. Han sa at den organisasjonen som har arbeidstakere som kan slutte, men velger å bli, har lykkes. Han sa at dagens unge forventer å kunne kombinere jobb og familie. Han sa at dagens unge fikk jobb på eget potensiale, mens eldre arbeidstakere får det pga erfaring. Han påpekte betydningen av at virksomheten satset på de ansatte og det gjorde man best gjennom det å fokusere på lederskap, skape en positiv bedriftskultur, gi de ansatte mulighet for karriere og utviklingsmuligheter og bedriften må ha et godt rykte. Det er en klar sammenheng mellom grad av jobbtillfredshet og engasjement med lyst til å bli i virksomheten, avsluttet han.

Erfaringer med kvinner i utlandet

Brigader Kristin Lund tok frem egne erfaringer fra flere opphold i internasjonale operasjoner. I mange kulturer kan ikke menn kroppsvisitere damer og snakke til damene er tabu. Et stort innslag av kvinner bidrar også på kjønnsdebatten i de landene hvor vi deltar i operasjoner. Mange kvinner i avdelingen bidrar til et bedret miljø, de kan dette med å sette ord på det å være redd og gjennom dette bidrar til en bedre kommunikasjon blant og mellom kollegaer. Hun tror ikke det er noen oppdrag ute som ekskluderer kvinnen og oppfordret de tilstedeværende kvinner om å ta opp hansken.

FNs sikkerhetsresolusjon 1325

Høgskolelektor Hanna Syse gikk gjennom FNs sikkerhetsresolusjon nr 1325 som danner grunnlaget for FD og Forsvarets arbeid med å få flere kvinner inn i Forsvaret. Resolusjonen har 3 hovedaspekter og det er kvinnerepresentasjon, kjønnsperspektiv og frigjøring eller myndiggjøring om du vil. Norge er en av 8 land som har laget nasjonale handlingsplaner og nevnte kort forhold som styrke mangfold

og kompetanse, skape kjønnsbalanse gjennom det å rekruttere og beholde, planlegge og delta i operasjoner hvor kvinner gis en fremtredende plass og jobbe med informasjon om resolusjon og gjennom dette påvirke menns holdninger.

Vernepliktsverket sier at Forsvaret trenger jenter!

Oblt Johnny Aateigen fremholdt at Forsvaret trenger flere kvinner og gikk gjennom årets opptak som er det første hvor alle jenter kalles inn til sesjon. 7310 har sagt ja til å møte på sesjon, men det er noe høyt frafall. Dette har nok med skoletilbud og fysiske tester å gjøre, samt det faktum at mange kanskje ikke er mentalt godt nok forberedt. Han fremholdt også betydningen av et godt omdømme i media, hvordan jentene blir mottatt og våre egne holdninger ovenfor kvinner. Menn kan gjøre mye om man bare vil, sa Aateigen

Det har vært tøft å komme dit vi er i dag

Oblt (P) Elisabeth A Sveri, nyslått Ridder av St Olavs ordenen, for sin innsats for å sikre kvinners rett til å bli tatt på alvor i et ellers mannsdominert samfunn. Hun er en sprek 80-åring som tør å si det andre vegrer seg for å si. Det er hevet over tvil at vi ville hatt flere kvinner i dag om vi jobbet med kultur, holdninger og skapte rollemodeller som gode eksempler. Kvinner tilfører Forsvaret verdifulle egenskaper, nettopp fordi vi er forskjellig. Hun gikk kort gjennom de utfordringer man hadde rett etter krigen og sa vel at Forsvaret har kommet et godt stykke på vei, men mye gjenstår og manet jentene til å stå på.

Regjeringen er opptatt av å styrke kvinneandelen

Statssekretær Espen Barth Eide åpnet med å gratulere general Robert Mood med likestillings-prisen og fremhevet også Oblt Sveri's innsats for kvinner gjennom et langt liv. Han fremholdt at politisk ledelse i FD er svært opptatt av å rekruttere og beholde kvinner på alle gradsnivå, men sa at mye gjenstår bl.a. det kulturelle og fokus på at Forsvaret skal være en attraktiv arbeids plass for kvinner. Økt kvinnefokus er en del av dagens samfunnsutvikling og det er viktig at Forsvaret følger med. Regjeringen er opptatt av å videreføre verneplikten og antydnet at det er overveiende sannsynlig at Stortinget vil vedta en universell sesjon 19. juni – tross alt vi har en flertallsregjering. Regjeringens langsiktige mål er en generell verneplikt for alle, men mente koblingen opp mot samfunns-tjeneste er et blindspor. Han ga et tydelig signal om at det var viktig å ha fokus på 20 % kvinner i Forsvaret og fortsette jobben til vi har en 50/50 situasjon. Han fremhevet betydningen av kompetanseheving, mentorprogram og rollemodeller og oppfordret til å videreutvikle de kvinnene vi allerede har – det er et viktig moment i arbeidet med å øke prosentandelen avsluttet statssekretæren.

VERDENS STØR

ubåtreddningsøvelse

Øvelse Bold Monarch ble avholdt i farvannet Arendal-Kristiansand i mai/juni. Denne multinasjonale NATO marineøvelsen arrangeres hvert tredje år, og Norge var denne gang vertsnasjon for den 7. gjennomføringen av en slik redningsøvelse. Bold Monarch er verdens største ubåtreddningsøvelse, og blir fulgt med stor interesse av fagmiljøet og en rekke observatører verden over. I år deltok også land utenfor NATO, slik som Russland, Ukraina og Israel med fartøyer under øvelsen. På Bold Monarch deltok totalt 11 fartøyer og 1500 personell fra 14 land, i tillegg til observatører fra ytterligere 11 land. Tilbakemeldingene er entydige, en vel gjennomført og svært vellykket øvelse, der alle deltagere ble mange erfaringer rikere. Deputy Commander på øvelsen var den amerikanske kommandøren Dave Dittmer.

Kystvaktskipet KV Harstad heiser NSRS ombord.
Foto: Forsvaret.

Tekst & Foto: **Einar Holst Clausen**

Offisersbladet på plass

Offisersbladet tok turen til Arendal, og ble etter noe venting, fraktet ut til KV Harstad på fredag morgen, av en rask lettboat fra Sjøheimevernet. Gutta fra SHV hadde to båter i drift under hele øvelsen, og fraktet både personell og materiell mellom fartøyene og til land.

På tur ut mot øvingsområdet kunne vi se de fleste fartøyene, som lå med noen hundre meters avstand fra hverandre, med det ruvende Nederlandske logistikk- og landgangsfartøyet HNLMS Rotterdam i midten. Offisersbladet ble tatt imot på KS Harstad, der riggen og dekompresjonskammerne til det norsk-franske-britiske eide NSRS (Nato Submarine Rescue System) var

montert. I følge mannskapet og spesialistene ombord på KV Harstad, klarte de å montere hele satsen på drøye 18 timer, noe som betraktes som svært raskt.

Tiden er den eneste fienden

Kommandørkaptein Åge Bernt Svendsen i Sjøforsvaret, kunne fortelle Offisersbladet at tiden er svært viktig når et ubåtmannskap skal reddes ut fra en ubåt i problemer. Ved en ulykke er målet å få første overlevende om bord på redningsfarkosten innen 72 timer etter at alarmen har gått. Offisersbladet fikk overvære tre operasjoner med NSRS på KV Harstad. Personell ble tatt ned til ubåten som lå på ca 70 meters dyp, ble koblet på luken til ubåten, og kunne gå tørrskodd ombord i ubåten, og vise versa. Når NSRS etter oppdrag i dypet, "svømmer" bort til moderskipet, blir den heist ombord

med et spesialkonstruert kran- og vinsjssystem, og så koblet direkte inn på de containerbaserte dekompresjonskammerne. Det er i følge operatøren plass til 150 mann i de sammenkoblede trykkammerne. Det var imponerende å se hvordan alt fungerte, og hvor mobilt systemet er bygget. Noe som man selvfølgelig er avhengig av med tanke på tidspresstet når uhellet er ute, et sted i verden.

Ingen hemmeligheter

Det er ingen hemmeligholdelse under øvelse Bold Monarch. Redningssystemer for undervannsbåter er ugradert informasjon, og alle land utveksler og deler all informasjon med hverandre. Slik er ikke vanlig når det gjelder annen informasjon om undervannsbåter, som preges av strengt hemmelighold. Selv land utenfor NATO-

STE

Det russiske skipet med russernes egne ubåtreddningssystem langs skipssiden.
Foto: Forsvaret

Fra kontrollrommet for trykkammerne, der operatørene har radiokommunikasjon med de reddede, og monitorerer situasjonen i alle kammer.

Utgangsluke fra ett av trykkammerne.

Redningsubåten kobles rett inn på luka til trykkammer som en montert på KV Harstad.

alliansen får den informasjon de trenger, slik at det utvikles felles prosedyrer og standarder for alle som opererer redningssystem og undervannsbåter. Målsettingen er at ved en ulykke kan alle redningssystemene benyttes på alle lands undervannsbåter. I tillegg til NSRS, ble et amerikansk og et russisk redningssystem testet. Russerne var for første gang med på denne øvelsen.

KNM Skolten tilbake i Norge

Spesielt var det også å se den polske deltagende ubåten av kobbenklasse. Norske marineoffiserer dro selvfølgelig kjensel på denne veteranen av en ubåt. Det var nemlig en av ubåtene som Norge ga den Polske marine for noen år siden, nærmere bestemt KNM Skolten!

Det meget store logistikkfartøyet HNLMS Rotterdam var selve kommandosenteret under øvelsen. Her kan mindre båter kjøre rett inn i fartøyet.

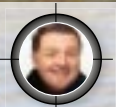

En kuriositet under øvelse Bold Monarch, var for mange gjensynet av den tidligere norske ubåten KNM Skolten, som Norge tidligere har gitt til Polen.

OPPGRADESTE

ønskes tilbakeført til Harstad

Ramsund: Gjenetablering av en stridsbåtdivisjon med seks båter i Harstad og modernisering av i alt 16 stridsbåter er de viktigste håndgrep som gjøres for å få de hurtiggående fartøyene for spesialstyrkene på fote igjen. I tillegg skal tre av dem ombygges til sanitetsbåter, mens fire overflødige skal selges. I alt investeres det mer enn 30 mill. Etter 2012 skal de erstattes av mer moderne båter.

Tekst og foto: Tor Husby

I flere år har man vår og høst sendt båter fra Haakonssvern til lange operasjons perioder i Nord Norge, men i lys av Regjeringens satsning på økt militært nærvær i Nord Norge er periodisk nærvær ikke godt nok.

–Men før stridsbåtene igjen kan plasseres permanent i Harstad må imidlertid Taktisk båtskvadron (TBS) ha fått grep på rekrutteringen av hovedsakelig maskinister. Denne yrkesgruppen er ettertraktet i samfunnet i dag. Det er derfor ikke bare Forsvaret som sliter med å få fatt på dem. Derimot utdanner TBS selv 2-4 fartøysjefer i året, sier orlogskaptein Sigvart Sandvik ved Marinens Jegeråpen.

–I påvente av nye mannskaper ligger stridsbåtene lagret på land i Ramsund og

kan bli operativ i løpet av kort tid, opplyser orlogskaptein Roar Polden ved FLO Systemstyring på Ramsund orlogsstasjon.

Hardt liv

Stridsbåtene har levd et hardt liv siden de kom inn i Sjøforsvaret midt på 1990-tallet. Den harde kjøringen i de første årene, da de var underlagt Kystjegerkommandoen i Harstad, er hovedårsaken til at motorene har fått slitasjeskader. Som et resultat er topphastigheten redusert fra 36 til ca 30 knop eller under. Dette er en fartsreduksjon på minst 20 prosent. 12 av de 40 motorer er ødelagt og er blitt totalrenovert. En av båtene er dessuten havarert.

Når den høye hastigheten skulle være et viktig element i stridsbåtenes offensive og defensive kapasitet, har situasjonen ikke vært optimal, innrømmes det i miljøet. Det

er i første rekke oljekjølerne som har skapt problemene og som førte til at man måtte redusere turtallet fra 2.100 til 1.900. Problemdelene er nå byttet ut. Også nye stempler og sylindere er på plass, mens man ennå ikke har funnet en løsning på det høye eksosmottrykket. I vinter har båtene vært testet med et noe høyere turtall, men uten at de ble presset til det ytterste. Det ventes en rapport til sommeren som skal gi en løsning på eksosproblemene.

Sanitetsbåter

Så snart man har en avtale med FLO Tungt Vedlikehold i Ramsund i vår starter man arbeidet med å ombygge tre av stridsbåtene til sanitetsbåter. Ombyggingen har en total ramme på 4-5 millioner kroner og båtene vil være klar til innsats til høsten, da det loves stor festivitas, opplyser

STRIDSBÅTER

Stridsbåter ligger lagret på kaien ved Ramsund orlogsstasjon mellom de tørre operasjonsperiodene.

delsystemkoordinator Fritz Melsbø ved FLO Systemstyrings kontor i Ramsund.

Fire av stridsbåtene foreslås solgt fordi det ikke lenger er bruk for mer enn 16. En av dem havarerte etter at motorrommet ble fylt med vann. Det ville ikke lønne seg å reparere den. Alle fire avmilitariseres og selges som sivile båter til høystbydende.

Avløser

Samtidig med at det jobbes for å modernisere Stridsbåt 90, ble det ved årsskiftet for alvor fortgang i arbeidet med å finne en god avløser før båtene går ut på dato. Problemet er at operasjonsområdet for disse båtene har forandret seg. De skal bl.a. kunne operere i tropene. Dessuten er de med sine 15 tonn og 16 m lengde for små og har utilfredsstillende sjødyktighet og ballistisk beskyttelse. En annen mangel ved

Stridsbåt 90 er at de laserstyrte Hellfire missilene ikke kan skytes fra båten under fart. Mannskapene må først stanse båten, karre seg på land fortest mulig og skyte missilet fra en standplass. I en hektisk kampsituasjon er dette neppe det mest optimale. Sverige har utviklet Stridsbåt 2010 utrustet med AMOS 120 millimeters mortar som kan skytes under fart. Den nye stridsbåten har en lengde på 24 m. og en deplasement på 56 tonn. Imidlertid har den 1,17 m. vann under kjølen, mens Stridsbåt 90 klarer seg med bare 80 cm.

I det nye stridsbåtprosjektet jobbes det med en behovsanalyse av hvilken båt Marinens jegervåpen trenger, hvor store de skal være og hva slags våpenutrustning de skal ha. Når man vet at det går ca. tre år fra man har vedtatt hva som skal avløse Stridsbåt 90 til man har noe som flyter på

vannet, har planleggerne bare tiden og veien. I løpet av 2009 må man følgelig treffe en avgjørelse. Hvis det blir forsinkelser vil det gå ut over den militære kapasiteten til Marinens jegervåpen, som er avhengig av raske spesialbåter. I den sjømilitære staben på Akershus festning presiseres det at man vurderer et stort antall aktuelle alternativer. Stridsbåt 2010 er dermed ingen selvskreven avløserkandidat.

Marinens jegervåpen består av Kystjegerkommandoen, Marinejegerkommandoen, Minedykkerkommandoen og Taktisk båtskvadron, som ble skilt ut fra Kystjegerkommandoen i 2006 og opererer stridsbåtene. Kystjegerne er den største brukeren av skvadronens tjenester.

Været var også godt, så det kom mange til åpen dag hos Vernepliktsverket.

Vernepliktsverket på Ha

inviterte lokalbefolkningen

Den 22. mai åpnet Vernepliktsverket sine porter for alle som ønsket å få et innblikk i hva som foregår innenfor leirgjerdet. I anledning av "åpen dag", hadde både Hær- Sjø- og Luftforsvaret mye av sitt materiell utstilt, og mange avdelinger var representert. Et utmerket arrangement, som med flott vær, et steinkast fra Mjøsa, ga et godt bilde av så vel Forsvarets som VPLs aktiviteter.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Offisersbladet og BFO hadde som eneste uavhengige forsvarmagasin, og som eneste befalsorganisasjon, en fin markering på VPLs åpne dag. BFOs områdetillitsvalgt i regionen, major Jo Arne Bråthen, drev medlemspleie hele dagen med utdeling av alt fra BFO-drops, til BFO-refleks med mer. Bråthen hadde også på forhånd hengt opp BFO-banner på området, sentralt plassert, slik at ingen kunne unngå å legge merke til at BFO var på plass også her! Offisersbladet

fikk i løpet av dagen, bilder av de fleste aktiviteter på området, på en dag som sjefen for Vernepliktsverket, brigader John Einar Hynaas betraktet som svært vellykket.

Hamarområdet har alltid vært vant til militær aktivitet, men etter at Distriktskommando Østlandet ble nedlagt, har det vært stille. Nå har som kjent VPL forlenget etablert seg i historiske lokaler langs Mjøsa, i en leir som Forsvaret i de riktig gamle dager, blant annet brukte som oppstalling og øving av hester til tjeneste i Forsvaret. De samme lokaler er i samarbeid med Riksantikvaren renoveret og

modernisert på en utmerket måte, slik at splitter nye kontorer og møterom, glir fint inn i historiske bygninger.

Det virket som om lokalbefolkningen nå setter stor pris på den militære tilstedeværelsen, for allerede før portene åpnet, strømmet det på med folk. I løpet av dagen hadde flere tusen mennesker sett alt fra Leopard stridsvogn, CV 9030, Luftforsvarets Bell helikopter, SeaKing redningshelikopter, nye våpen til HV's spesialavdelinger, matmakingstelt med læringer i Forsvaret, Militærpoliti, hunder fra Hundeskolen og mye mye mer. Med

Personell fra HVs innsatsstyrke inspiserer plassen i Bell helikopteret.

BFOs OTV Jo Arne Braaten sammen med sjef Forvaltning i VPL, Terje Vestgård viste frem de flotte lokalene til VPL.

Hest og kjerre og kusk i gammel hæruniform, markerte tidligere tider i leiren.

Jegerkommandoen med feltkjøretøy brukt i Afghanistan hadde også funnet veien til Hamar.

CV 9030 fra Hærens Kampsenter i uvante omgivelser ved Mjøsa.

mar

BFOs tillitsvalgte på VPL John Tore Barrusten, i samtale med brigader Hynaas og general Diesen.

andre ord, en god dag for Forsvaret og Vernepliktsverket.

På samme dag var også Forsvarssjefen med stabssjefene i grenstabene på RekrutteringsForum i leiren. Sverre Diesen benyttet da også anledningen etter avsluttet møte, til å inspisere alle de forskjellige utstillingene på uteområdet. Offisersbladet fulgte Forsvarssjefen rundt, og det virket som om han var fornøyd med det han så, før han sammen med sitt følge hastet av sted, for å returnere til sitt samlokaliserte Integrerte Strategiske Ledelsesapparat på Akershus Festning.

SeaKing redningshelikopter viste seg frem, og blåste nesten ned BFO-banneret.

Forsvarets lærlingordning, her med kokkelærlingene, som ga ut smaksprøver til alle som hadde lyst på en smak.

Anført av seniorprest i Sjøforsvaret, KK Leif Tore Michelsen, holdt de medvirkende feltprestene og Feltprosten en minnerik jubileumsgudstjeneste. Foto: Magne Åhjem

Tidligere seniorprest Terje Løvstad med bildet fra overrekkelsen av votivskipet den Norske Løve i 1978. Foto: Magne Åhjem

Feltprost Alf Petter Hagesæther overrasket under kirkekaffen med sitt spontane kor av tidligere og nåværende marineprester. Foto: Magne Åhjem

Blant de norske prestene er det et fåtall som har valgt å vie sitt liv til prestegjeringen innenfor Forsvarets rekker. På Haakonsvern finner vi de fleste av Forsvarets sjømannsprester, marinens egne orlogsprester!

Orlogsprester med

Av OK Rolf J. Ledal, OTV Vestlandet

Årelang tradisjon

Tradisjonen med hovedkirker og marineprester er mange hundre år gammel. Allerede på 1600-tallet fikk den dansk-norske marinen sin hovedkirke på Holmen i København. Den dag i dag er dette fremdeles Orlogskirken med stor O for den danske marinen. Etter hvert som årene har gått og marinens hovedbaser har endret lokalisering, har flere orlogsstasjoner fått sine kirker. På midten av 1700-tallet ble det opprettet flåtestasjon og galleiverft på Fredriksvern i Stavern, og i 1756 stod garnisonskirken ferdig. På 1800-tallet var nok en gang marinen på vandring til en ny orlogsstasjon, og på sensommeren i 1855 ble kirken på Karljohansvern i Horten innviet. Drøye hundre år senere, var beslutningen fattet, og marinens hovedbase Haakonsvern på Mathopen ved

Bergen var i ferd med å ta form. Stortinget bevilget i 1963 kr 440 000,- til bygging av Haakonsvern kirke, og 21. april 1968 var dagen kommet hvor den nye hovedkirken for marinen ble innviet.

Jubileumsfeiring

Gjennom de 40 årene som har gått siden kirken ble innviet, har mange mannskaper, befal, offiserer og deres barn blitt døpt, konfirmert, viet og bisatt med utgangspunkt i kirken som ligger rett innenfor porten på marinebasen. Helgen 18. - 20. april var tiden kommet for å feire de første 40 årene i tjeneste, og feiringen ble en jublant verdig. Markeringen av jubileet startet med et etikkseminar, hvor blant annet lagtingspresident og tidligere marineprest Inge Lønning bidro med sitt foredrag om lederskap. Jubileumshelgen ble avsluttet med en gudstjeneste med sterke bånd til kirkens første gudstjeneste som ble foretatt med HM Kong Olav V som hedersgjest 21.

april 1968, hvor en historisk stor delegasjon feltprester anført av Feltprost Alf Petter Hagesæther satte et høytidsstemt preg på begivenheten. Til og med bergensregnet hadde veket plass for vårsolas varmende stråler, mens en strøm av pensjonerte og stadig tjenestegjørende ved marinebasen fant veien til sitt åndelige ankerfeste. Under kirkekaffen etter gudstjenesten bød prestene på kake og et historisk tilbakeblikk. Der kom det blant annet frem at viseadmiral Leonhard Revang hadde vært gardesjef under innvielsen, og representerte således under jubileumsgudstjenesten den historiske linjen for vår yngste marinekirke.

Maritimt preg

For de av oss som har tjenestegjort sammen med mangeårig BFO-tillitsvalgt Wallentin A. Wallentinsen opp gjennom tidende og sett mange eksempler på hans fine håndverk, kom det ikke som noen stor overraskelse at han er ansvarlig for

Med sin særpregede arkitektur stiger Haakonsværn kirke frem og representerer et ankerfeste i hverdag og fest på marinebasen.

egen kirke

det praktfulle votivskipet som er en del av symbolikken i Haakonsværn kirke. I 1978 overrakk han kopien av den Norske Løve til daværende garnisonsprest Terje Løvstad, senere seniorprest i Sjøforsvaret. Inne i kirken finner vi også skipsklokken fra KNM Haakon den VII, og Terje Grøstads særpregede altersmykke i gjennomskåret tre, rikt dekorert med religiøse symboler. På bakketoppen utenfor kirken finner vi "Ankerplassen", en minnelund og et sted for stille ettertanke, så vel som et sted for å nyte stillheten og utsikten med matpakken en solskinnsdag. Ankerplassen er smykket med ankeret fra KNM Stavanger, en fregatt fra Oslo-klassen, som er nokså jevngammel med kirken.

Marineprestene

En kirke er vel og bra, men uten menneskene som fyller den, er det uansett ikke mer enn et tomt skall. På Haakonsværn er de tjenestegjørende velsignet med

dyktige marineprester, som bidrar til å utdanne og utvikle, samt støtte trengende i tunge stunder. Mens Forsvaret sliter med å fylle en nokså moderat kvinneandel, har de kvinnelige marineprestene overtaket på sine mannlige kolleger i "svingen" på Haakonsværn. Hele tre av fem marineprester på Haakonsværn er kvinner. To av de tre tjenestgjør der til daglig, mens den tredje for tiden gjør tjeneste som feltprest i Meymaneh i Afghanistan. Som eneste innenlandske "militære prosti", etter det Offisersbladet kjenner til, har også marineprestene konfirmasjon og ungdomsarbeid på plakaten, sammen med seiling med fartøyene, selvmordsforebyggende arbeid og mange andre oppgaver.

Drømmevåpenet

Hver eneste en av marineprestene har ansvar for sine våpen, og er ofte med på seilas med fartøyene som inngår i

våpenet når sjansen byr seg. For den mangeårige MTB-interesserte Turid Astrid Reksten, gikk en drøm i oppfyllelse når hun i januar kom til Haakonsværn på frivillig førstegangstjeneste og ble tilknyttet MTB-våpenet som marineprest. For noen uker siden fikk hun også tildelt MTB-våpenets ving, som et synlig tegn på hennes fortjenestefulle innsats og sterke tilknytning til MTB-våpenet. Til sommeren skal Turid ordineres på sitt hjemsted i Kinn kirke, som den første ordinasjon i kirken. Tiden vil vise om dragningen til MTBene og marineprestens varierte hverdag er sterk nok til å holde henne i en mørkeblå uniform resten av karrieren. Offisersbladet gratulerer Haakonsværn kirke med de første 40 årene, og håper på en gjentakelse av invitasjonen til neste jubileum.

ME KNUSTE MAR

Når Marinens sjefer møtte Haugesund kommune i vennskapelig tautrekking, var det lite som var overlatt til tilfeldighetene fra vertsbuens side.

Seierssikre troppet laget opp i T-skjorter med et tydelig budskap: Me knuste Marinen. Selv om man ikke skal selge skinnet før bjørnen er skutt, så hadde den flere uker lange opptreningen gitt de en voldsom selvtillit, og seierssikkerheten lå i tykke lag!

Av Lars Kristian Danielsen

Jacob Are Opdal

Rolf J. Ledal

BFOs tilstedeværelse

Da fartøyene klappet til kai mandag ettermiddag, hadde allerede BFO heist flagg på kaien og ønsket deltakerne velkommen til Haugesund for det tredje marinemesterskapet i byens historie. BFO fulgte mesterskapet hele uken, blant annet med stand ved idrettsbanene, hvor deltakerne blant annet kunne prøve seg på restitusjonsøvelsen "BFOs Marinemesterskap i Guitar Hero." Vinner ble Anders Hersvik, 22. MTB-skv som ble premiert med billetter til Kiss-konserten på Koengen. En annen av BFOs små opplevelser under mesterskapet var Champions League-kvelden. Befal og mannskaper ble invitert til en kveld med hyggelige priser på drikke og en spennende finale som til slutt ble avgjort på straffespark, hvor Manchester United-tilhengerne fikk mest å juble over.

Marinen i bevegelse

I forkant av marinemesterskapet har man gjennomført "marinen i bevegelse." En kampanje for å motivere Marinen til jevnlig fysisk fostring. Det var med bakgrunn i denne kampanjen Sjefer for Kysteskadren (SJKE), flaggkommandør Håkon Tronstad allerede på pressekonferansen startet den "psykologiske krigføringen" med

Haugesunds varaordfører, Sven Olsen, i forkant av mesterskapets prestisjefylte tautrekkingskonkurranse mellom Haugesund kommune og Marinens sjefer. Som avslørt allerede i ingressen, hadde ikke bevegelige marineoffiserer stort å stille opp mot Haugesunds tungvektene, og etter to korte, men brutale, runder var vinneren kåret. Som takk for kampen fikk samtlige på Haugesunds vinnerlag en T-skjorte, noe som bare delvis falt i smak. Ut fra det BFOs utsendte klarte å snappe opp, skyldtes skuffelsen at T-skjortene var for små for velfødde kraftkarer...

Idrettslig utfoldelse

Under mesterskapets øvelser ble det vist stor innsats og idrettsglede. Mange av deltakerne gikk igjen på praktisk talt alle arenaer, og for de minste av de deltagende avdelingene UVB-våpenet og Taktisk Båtskvadron (TBS) var deltakelsen eksepsjonelt høy. Som en ekstra utfordring ga SJKE til kjenne at han ville konkurrere mot sine underlagte sjefer på 3000m løp, en utfordring som mange av sjefene tok imot. Noen klarte det, mens andre kom inn bak SJKE som er en habil løper. Under premieutdelingen fikk de som slo SJKE hver sin crest med inskripsjon som et minne fra den gangen de slo SJKE på 3000m. SJKE tok imidlertid noe av æren tilbake i rokonnkurransen, hvor mesterskapets minste orlogsfartøy kom inn på en respektabel andreplass etter Marinens Logistikkvåpen. Når årets marinemesterskap vel og vakkert var over, stod TBS igjen som vinnere, med ny rekord for deltakelse på hele 89,5 %! Til tross for dårlige økonomiske utsikter for 2009, håper både BFO og KE på marinemesterskap til neste år, da er det nemlig 50årsjubileum!

Selv med litt godsnakk holdt det ikke til seier i tautrekkingen for TBS som likevel dro sammenlagtseieren i land.

INEN!

Etter å ha blitt jaktet på av skipssjefene kom SJKE til mål etter 3 løp te km i Haugesunds gater.

Mesterskapets minste orlogsfartøy, team KES robåt.

Sjef MARLOG, KK Rune Fromreide, tok seier og svømmetur med et smil etter roingen.

Ekte engasjement og følelser fra SJKE, Flaggkommandør Håkon Tronstad!

Hedret de falne

Under en enkel seremoni, tredje dag av Marinemeskerskapet i Haugesund, la sjefen for Kysteskadren, Flaggkommandør Håkon Tronstad ned en krans til minne om de som ga sitt liv på sjøen under andre verdenskrig.

Av Rolf J. Ledal

Flaggkommandør Tronstad trakk i sin tale frem det store offer disse ga for friheten, og trakk også parallellt til dagens befal og mannskaper som tjenestegjør for å sikre freden. Seremonien ble gjennomført med krigsveteraner, deriblant en overlevende fra KNM Svenner, som ble torpedert under landgangen i Normandie sjette juni 1944. Seniorprest i Sjøforsvaret, Kommandørkaptein Leif Tore Michelsen avsluttet seremonien med å lede an i felles bønn. Under seremonien deltok også flagg-garde fra KNM Måløy og en sammensatt avdeling fra UVB-våpenet. Etter seremonien ble krigsveteranene invitert til kaffe og kaker om bord på KNM Karmøy.

Kransenedleggelse til minne om de som ga sitt liv på sjøen under andre verdenskrig.

Ny utstilling på

På initiativ fra Forsvarssjef Sverre Diesen, og i forbindelse med 30-års markeringen av de norske FN-styrkenes mangeårige innsats i Libanon, har nå Forsvarsmuseet åpnet en ny utstilling, "Soldater for fred".

Av Einar Holst Clausen

Utstillingen ble åpnet av H M Kong Harald den 23. mai, der også Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen, Forsvarssjef Sverre Diesen og flere fra Forsvarets øverste ledelse var til stede. Et stort antall FN-veteraner var spesielt invitert til åpningen av utstillingen som vil bli stående i seks måneder fremover.

Offisersbladet var selvfølgelig til stede, men hadde også to dager før åpningen av denne spesielle utstillingen, avlagt et besøk for å se hvilket arbeid som ligger bak. Å få se hvordan utstillingsområdet så ut kun to dager før, var en sjokkartet opplevelse. Lettvegger, demonterte utstillingsdokker, verktøy og annet materiell i skjønn kaotisk forening, og med stressede mennesker som løper

i alle retninger. Dette kunne aldri gå bra! Overraskelsen og gleden ble desto større på åpningsdagen, hvor en strøken utstilling åpenbarte seg, med avansert lys, bilde, lukt og lydteknikk. I følge sjefen for Forsvarsmuseet, oberst Runar Gjerald, er det lagt ned nærmere 400.000 kroner i arbeid og spesialeffekter på denne utstillingen. Planleggingen har tatt måneder, og med dyktige medarbeidere på Forsvarsmuseet, i tillegg til god hjelp fra FLO og mange andre bidragsytere, er utstillingen etter noen ukers byggevirkosomhet, virkelig verdt et besøk.

For FN-veteraner vekkes nok mange minner på godt og vondt, men uansett gir utstillingen et meget realistisk innblikk i hvordan det var å tjenestegjøre i Libanon. Jeg kjente meg i alle fall godt igjen, selv om det var så langt tilbake som NORBATT IV og VIII.

Fra åpningsseremonien der også FN-veteranene ruvet godt i bakgrunnen.

Forsvarsmuseet

H M Kong Harald skrev under i gjesteboken, før han ble vist rundt i utstillingen. I bakgrunnen ser vi sjefen på Forsvarsmuseet oberst Runar Gjerald.

Ikke akkurat et brannmannsløft, men utstillingsdokker er litt lettere å håndtere.

Slik ser det ut under to dager før åpningen av utstillingen.

Major Kalbakk er sjefen for FN-veteranene som har trent og stiller opp til diverse paradeoppdrag. Kalbakk fyller 60 år i juni, men fortsetter likevel i 50% stilling for sine FN-veteraner. En typisk BFO-ståpå vilje. Gratulerer med dagen!

FØRSTE NORSKE

Major Lill Karin Sanna fra Finnmark er aller første norske kvinnelige offiserer ved FNs hovedkvarter i New York. – En utfordrende og spennende jobb, sier hun.

Av kaptein **Hanne Olafsen**, Luftforsvaret

Da Lill Karin Sanna vokste opp i Honningsvåg i Finnmark, hadde hun nok ikke drømt om at hun en dag skulle jobbe i hjerte av de Forente Nasjoner, i selve hovedkvarteret i New York i USA.

- En del av jobben er jeg vant til fra Norge, men dette er jo i en helt annen målestokk, sier hun.

Glad for jobben. Glad for muligheten.

Norge og FN

FNs fredsbevarende operasjoner er et viktig instrument i FNs freds- og sikkerhetsarbeid, og Norge har vært en viktig bidragsyter til disse styrkene. Lill Karin er en av totalt rundt 90 nordmenn som jobber for FN internasjonalt.

- Min hovedoppgave er å være såkalt 'deskoffiser' for misjonen i Darfur i Sudan. Jeg jobber for å rekruttere stabsoffiserer fra de 50 nasjonene som har innmeldt bidrag, forteller finnmarkingen.

Ingen enkel oppgave, men den arbeidsomme finnmarkingen trives godt.

- Det er spennende å møte så mange forskjellige nasjoner. Jeg jobber i et multinasjonalt miljø, det er 14 ulike nasjoner bare på kontoret hvor jeg sitter, sier hun entusiastisk og legger til at det og bo og leve i New York ikke er så verst det heller.

Godt kvalifisert

Den erfarne yrkesoffiseren er ikke bare en av få norske offiserer, hun er også første norske kvinne fra forsvaret. Selv ble hun overrasket

da hun søkte og fikk jobben. Det sier litt om hennes kvalifikasjoner og egenskaper. Som Lill Karins tidligere sjef, skjønner Morten Klever godt hvorfor de valgte nettopp henne.

- Hun har en solid formell plattform å stå på sånn rent faglig, men det er hennes personlighet som jeg først og fremst mener er fremragende. Da tenker jeg spesielt på hennes evne til å samarbeide, hennes alltid blide ansikt og gode humør, og ikke minst fleksibilitet og positivitet. Hun er løsningsorientert og ikke problemorientert, noe som gjør henne til et friskt pust både her hjemme, og jeg er sikker på også i hovedkvarteret i FN, sier brigader Klever som i dag er en av Luftforsvarets øverste ledere.

Som eldst av fire søsken, ble Lill Karin Sanna tidlig vant til å lede søskeflokk og ta et noe større ansvar i familien.

- Ja, jeg dro ofte i butikken og hentet søskenene mine i barnehagen, sier hun og minnes en fin barndom i den lille hjembygda Honningsvåg.

Påvirker beslutninger

Yrkesoffiseren har bare jobbet ved hovedkvarteret i drøye seks måneder, men mener erfaringsutvekslingen er viktig for Norge – og for FN-systemet.

- Det er viktig at Norge er synlige og har sin representant i en så stor organisasjon som FN. Mine erfaringer tar jeg med meg tilbake til det norske Forsvaret, selv om jeg bare er en liten brikke i den store sammenheng mener jeg absolutt at jeg er med på å påvirke beslutninger her på det nivået jeg jobber, sier hun kledelig beskjedent.

FAKTA OM FN:

- De Forente Nasjoner (FN) er en internasjonal organisasjon som offisielt ble etablert 24. oktober 1945.
- Organisasjonens mål er å arbeide for internasjonal fred, sikkerhet og utvikle vennskapelige relasjoner.
- Ved begynnelsen var det 51 medlemsstater. I dag er det 192 medlemsland.
- Norge har vært medlem helt siden starten.

Lill Karin Sanna fra Honningsvåg jobber i hovedkvarteret til FN i New York. Det er det ingen andre norsk kvinnelige offiserer som har gjort før henne. Foto: Kaptein Hanne Olafsen.

KVINNE

Tidligere har Lill Karin vært FN observatør ett år i Midt-Østen og vært en kontingent i Afghanistan. – Det var utrolig lærerikt og det er en god følelse å bidra, sier hun. Foto: Privat.

Konfirmasjon med milit

Gjennom sine 40 år som marinekirke, har Haakonssvern kirke vært åsted for mange konfirmasjoner. I jubileumsåret stod 20 ungdommer med tilknytning til Haakonssvern klar til å forsterke sin åndelige plattform. Offisersbladet fikk lov til å følge konfirmantene på deres vei mot en styrket kristentro og menneskelig modning.

I stedet for en tradisjonell overhøringsgudstjeneste, ble konfirmantundervisningen avsluttet med en friluftsgudstjeneste med militært tilsnitt.

Av OK Rolf J. Ledal, OTV Vestlandet

Kristen idrettskontakt

Da artikkelforfatterens konfirmasjonstid stod for døren, var utsikten til å sitte i Kirkelandet kirke på mandags ettermiddager ikke det mest forlokkende, og savnet av et opplegg som ga noe mer enn teoretiske øvelser var stort. Dagens konfirmanter har heldigvis et større spekter av tilbud å velge fra. Fra august til april har konfirmantene tilbrakt halvparten av torsdagskveldene delvis i Haakonssverns idrettsbygg og delvis i kirken. Fysisk fostring og dyrking av fellesskapet har hatt en soleklar plass i konfirmantundervisningen. Konfirmasjonsopplegget på Haakonssvern er ett av mange alternativer ungdommen på Bergens beste vestkant har mulighet til å delta på, og for de som

ønsker en aktiv og idrettslig konfirmasjonstid er opplegget midt i blinken. Haakonssvern kirke driver gjennom dette opplegget basert på kristen idrettskontakt (KRIK), et ungdomsarbeid som ikke er vanlig blant feltprestene etter det Offisersbladet kjenner til.

Konfirmantleir på Ulven

Det er ikke bare på Haakonssvern konfirmantene har oppholdt seg. De har deltatt på nattlig fotballturnering mot andre konfirmantgrupper i Bergen, og avviklet konfirmantleir på Ulven. Under oppholdet på Ulven fikk de god anledning til å bli bedre kjent med hverandre og dyrke grupperelasjonene. Etter inneaktiviteter og underholdning var unnagjort, var det klart for et rebusløp med innlagte poster innenfor leirgjerdet i nattermørket. Med et velutviklet konkurranse-

instinkt løp de fire lagene ut med kart og lommelykt på jakt etter nattlige utfordringer. Utrolig nok, bleknet konkurranseinstinktet noe etter hvert. Hvem som vant av de fire lagene, var det ingen som var interessert i å vite etter at Marineprest Hans Kenneth Sundsbø hadde holdt gudstjeneste ved bane 22 i skjæret fra månen og leirbål. Når Offisersbladets utskremte medarbeider forlot konfirmantene utpå natten, hadde de større interesse for sengen sin. På søndags ettermiddag kom de slitne hjem fra en spennende helg på det som kanskje en dag skal være rekruttskole for noen av konfirmantene, hvis man skal ta signalene fra den nylig fremlagte langtidsproposisjonen på alvor.

Utradisjonell overhøring

I stedet for en tradisjonell gudstjeneste med overhøring av den enkelte, markerte

ær vri

Konfirmantkullet 2008. Bak fra v.: Steffen Ramfjord, Espen Andreas Småberg Thorsen, Daniel René Borge Farestveit, John Eirik Sixten Mårtensson, Erik Nordnes Einum, Marie Reinertsen. Midten fra v.: Camilla Teige (leder), Øystein Venås Årsnes (presteass.), Sara Charlotte Vikne, Linn Kristin Espedal, Emelin Louisa Refsnes, Lena Quam Berland, Even Kråkevik, Sandra Elise Nylund, Hallvard Sæle (presteass.), Jaran Michelsen (leder). Foran fra v.: Jonas Ledal, Joachim Birger Nilsen, Mariel Sandanger, Karoline-Helen Salomonsen Sandanger, Turid Astrid Reksten (prest), Hans Kenneth Sundsbø (prest), Benedikte Bergfjord Olsen, Charlotte Solli Nerland, Kjersti Sagosen, Monica Krossøy. (Foto: Magne Åhjem)

Etter nattmanøver med gudstjeneste på skytebane 22 med fantastisk utsikt over Ulvenvannet i måneskinnet, smakte det godt med pølser og marshmallows som nattmat.

en friluftsgudstjeneste i Alvøskogen ved Haakonssvern avslutningen av konfirmasjonsundervisningen. Idrettslig utfoldelse, etikk og menneskelig modning kulminerte i en familiegudstjeneste med militært tilsnitt, til mange turgåeres overraskelse.

Konfirmantene fikk gleden av å vise sine familiemedlemmer hva de hadde lært som avslutning på 40-årsdagen til den militære menigheten på Haakonssvern. Etter at nattverdens spartanske måltid var fortært, bød Hans Kenneth og kollega Turid Astrid på grillsteekte pølser i skyggen av trærne på Hesteplassen. En knapp uke etterpå, lørdag 26. april, var tiden som konfirmant formelt over og de unge menneskene tok fatt på neste kapittel i sitt liv. Offisersbladet gratulerer konfirmantene i Haakonssvern kirke, og ønsker lykke til på deres ferd videre i livet!

Klar for sikker forflytning langs trafikkert vei under nattmanøveren på Ulven.

Fullt hus igjen på Kjeller

"Old Crow" P-51 Mustang, med bilen som bærer samme navn tilfeldig parkert ved siden av.

Vampire rett før take-off. Den eneste flygbare i Norge av Norges første jetjager.

Av Einar Holst Clausen

For 20. gang og bare fire år før Kjeller flyplass fyller 100 år, trakk den store flydagen mange tusen tilskuere. Kjeller Aerosenter med Nedre Romerike Flyklubb, Oslo Flyklubb, Veteranflygruppa, Kjeller flyhistoriske forening, Experimental Aircraft Assosiation, Warbirds, Helikopterdrift og mange flere, gjorde denne sommerdagen til en opplevelse såvel for de som liker de gamle veteranfly, som de av publikum som hadde kommet for å se moderne småfly, og selvfølgelig oppvisningen av luftforsvarets F-16.

I et fullspekket flyprogram, var det nok Supermarine Spitfire, Tiger Moth, AT-6 Harvard, De Havilland Vampire, som vekket flest flyhistoriske minner. Mange var også skuffet over at P-51 Mustang "Old Crow" ikke fikk tillatelse til å fly. For bare lyden av en 12-sylindret Packard Merlin med 1.500 hester, er en opplevelse. Flydagen på Kjeller som også i år må betraktes som suksess, ble avsluttet med en overdøvende oppvisning av F-16. Dette viser seg å være like populært hvert eneste år.

Her er noen bilder som Offisersbladet tok i løpet av flydagen på Kjeller, som ble avviklet i flott sommervær.

Ikke lett å få Tiger Moth flyene ut til flystripa gjennom folkemengdene.

AT-6 Harvard inn for landing i lav høyde.

flyplass!

F-104 Starfighter - like populær i dag. En av de mest vellykkede avskjæringsjagere.

F-16 inn for landing lavt over veien som ligger i starten av rullebanen.

Supermarine Spitfire er å betrakte som det peneste fly som noensinne er konstruert.

Formasjon med tre virkelige veteraner fra 1920-30 årene - Tiger Moth

Med så mange fremmøtte, var det trangt om de beste plassene.

Club Piruett fra Tallin gjennomførte en flott oppvisning med turn og akrobatikk i verdensklasse. Deres show hevet det kunstneriske nivået på Tattooen.

For åttende gang – NORSK MILITÆR

Dette flotte arrangementet blir arrangert annen hvert år, og 2008 vil bli stående som et av de mest vellykkede. I løpet av en helg i mai, fikk over 20.000 mennesker oppleve militær musikk og presisjon i verdensklasse. Med varierte innslag og underholdning, fungerte dette også som meget god familieunderholdning.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Norsk Militær Tattoo (NMT) er Norges største innendørsarrangement, og det er over 800 medvirkende fra hele ni nasjoner. For de av oss som har vært til stede på tidligere tattooer, er den flotte kulissen av Akershus Festning med flott lyssetting, like flott å se på hver gang. Offisersbladet snakket med sjefen for NMT oberst Christer O. Johannesen, som var svært fornøyd med fulle hus både fredag, lørdag og søndag. Årets tattoo var helt fantastisk, og dette ble vel ny publikumsrekord, sa Johannesen

som hele tiden har vært en av drivkreftene bak NMT.

Noen av høydepunktene i år, var New Guard America, som med sin ufattelige våpendrill, der risiko- og prestasjonsnivået tok pusten fra de fleste. Det er ikke tilfeldig at de har 13 Guinness World of Records! Den engelske motorsykelgruppen IMPS har vært med tidligere også, de imponerte også denne gang med sin oppvisning, i tillegg til en god porsjon humor. Bare å få oppleve de aller minste på 4-5 år på knøttsmå motorsykler, var underholdende. IMPS kom til Norge såpass tidlig at de rakk å opptre i Gardeleiren på 17. mai for de flere tusen

fremmøtte. The Dutch Pipes and Drums med sine skarptrommer og sekkepipe, sørget i år for at salen kom i riktig tattooostemning. Danseensemblet Club Piruett fra Estland, Tattoo-koret fra Oslo Filharmonikerne, solosang og Flåklypa-innslag, klarte sammen med alle de andre korpsene, å gjøre dette til en god totalopplevelse i Oslo Spektrum.

Den tradisjonelle hinderbane-konkurransen mellom krigsskolene i Hær-Sjø og Luftforsvaret, var mer avansert og spennende i år. Seieren gikk til krigsskolen i Hæren, men at alle hadde samme type ørkenuniform var en tabbe, fordi publikum

Det Nederlandske "Pipes and Drums" bidro
til den typiske Tattoofølelsen med sine
skarptrommer og sekkepiper.

TATTOO

Skarptrommene i The
Band of Her Majesty's
Royal Marines Scotland
imponerte også publikum.

The Band of Her Majesty's Royal Marines
Scotland, med Drum major C Brown i front.

så ikke forskjellen. Offisersbladet synes det var bedre før, da deltagerne hadde særpregede uniformer som skilte de klart fra hverandre.

Men med en god porsjon stolthet, så må det avslutningsvis bare sies at Hans Majestet Kongens Gardes musikk og drillkontingent (3. Gardekompani), også denne gang var det beste innslaget. Så fikk de også publikums stående applaus, for sin flotte opptreden! Alt i alt var dette et meget vellykket arrangement i tattooens tegn. Her en noen av Offisersbladets bilder fra Spektrum.

Disse var med i Norsk Militær Tattoo 2008:

New Guard America (USA)
The United States Army Europe Soldier's Chorus (Tyskland/USA)
The Dutch Pipes and Drums (Holland)
Das Gebirgsmusikkorps Garmisch Partenkirchen (Tyskland)
The Representative Orchestra of the Romanian Ministry of Defence (Romania)
Club Piruett (Estland)
The Conscript Band of the Finnish Defence Forces (Finland)
The Band of Her Majesty's Royal Marines Portsmouth (UK)
IMPS Motorcycle Display Team (UK)
Marinens Musikkår (Sverige)
Kongelige Norske Marines Musikkorps
Forsvarets stabsmusikkorps
Hans Majestet Kongens Gardes Musikk – og Drillkompani
Tattoo-kor
Konkurranseteam fra Forsvarets Krigsskoler

Det Finske forsvars vernepliktskorps hadde ikke drilltropsstandard, men ga publikum en musikk og drillopplevelse.

Kongelige Norske Marines Musikkorps fikk besøk av hele Flåklipa, her representert av Ludvik.

*Flere tusen mennesker så IMPs "soldatene" hoppe gjennom ild i Gardeleiren. Dette var ikke gjennomførbart i Oslo Spektrum på grunn av brannforskriftene.
Foto: Wenche Clausen*

*Her er et stunt som IMPs viste frem i Gardeleiren 17. mai, noen dager før Tattooen.
Foto: Wenche Clausen.*

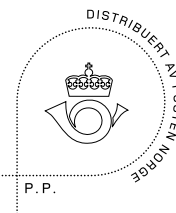

Rica Hotels for reisende i Forsvaret

Forsvaret har avtale med Rica Hotels for hotelltjenester til sine reisende. Avtalen innebærer spesialpriser på overnatting for alle enheter på viktige steder i Norge. Rica Hotels har god dekning med 80 hoteller i Norge og Sverige og kan dermed tilby overnatting fra Kirkenes og Bardufoss i nord til Kristiansand i sør, i tillegg til andre tettsteder og i alle de større byene. Rica Hotels har hoteller for de fleste anledninger. Ledende kurs- og konferansehoteller med plass for opptil 2000 deltagere, forretningshoteller med møterom og komfortabel overnatting og hoteller som lokker til seg gjester på søken etter feriefølelsen - uansett type hotell, Det Gode Vertskapet ønsker deg velkommen!

Rica Hotels tenker på sine gjester og også sine omgivelser. Dette innebærer at Rica Hotels svanemerker minimum 20 hoteller i løpet av 2008.

For bestilling og mer informasjon kontakt ditt reisebyrå, Rica Service Centre på tlf. 66 85 45 60 eller se www.rica.no.

BB-Economique
NORGE

GRIPEN NEXT GENERATION

ALLE OPPDRAG I NORD – I NORGE – I NATO

GRIPEN NEXT GENERATION (NG) er et multirolle-kampfly som kan løse alle typer oppdrag. Gripen NG er, med sin store rekkevidde, høye fart, unike manøvrerbarhet og avanserte sensor-systemer, en betydelig oppgradering av den versjonen som allerede er levert til andre NATO-land.

Sverige tilbyr Norge et kampfly som tilfredsstiller alle Luftforsvarets krav. Gripen løser alle oppdrag. I Nord. I Norge. I NATO.

For mer informasjon om Gripen gå til
www.gripen.com ● ● ● ●

SAAB